

ב. באחד באדר פרק ראשון שקלים העדה

מגילה י"ג: כ"ט. מ"ק. ו),
ירושלמי ר"ה פ"א הל"א,
ג"ר ר"ה ו' א, ד) מגילה
ירושלמי מגילה פ"א הל"ה,
ירושלמי מגילה פ"א הל"א
ג' ופ"ב הל"ג, ו) יוסף,
ירושלמי שם פ"א הל"ה,
א"א, ט) לקמן פ"ג משנה א,

פירוש רבינו יהודה בן בנימין הדופא זצוק"ל:

באחד

[illegible][illegible][illegible]

תורה אור השלם

1. יהי חודש הראשון בשנה השנית באחד לחודש הוֹקֵם המשכן: שמות מי 2. ונסכים חצי ההין יהיה לפי ושלשית ההין לאלו ורביעת ההין לכבש וין ואח עלת חודש בחדשו לחדשי השנה: במדבר כז י 3. החדש הזה לכם ראשון הוא לכם לחדשי השנה: שהוא יב 4. ותנו קול ביהודה ויבירושלם להקבא ליי משאת משה עבר האלהים עש ישראל במדבר: כח 5. ראשית חודש הזה לכם כ 6.

א א מ״י פֿרָק אַ משקלים
הלע״ו:
ב ב מ״י פֿרָק ב מכלאים
הלע״ו:
ג ג מ״י פֿרָק אַ ממזילה
הלכה ד מוש״ע אורח
סימן מרפא טע״ף א:
ד ד מ״י פֿרָק ב מכלאים
הלע״ו:
ה ה מ״י פֿרָק ג משקלים
הלע״ו:
ו ו מ״י שם הלכה:

(א) ר' טבי כ"ו בשס רב
בהנא: (ב) ואמר סיפא דלא
קן ט"ו: (ג) רב סימון
כו': (ד) ורב בשס כו':
(ה) כלום לזמרים שזאזין על
טו אלא כדי כו': (ו) מן
חיבת לא ט' עד ב'א' נזימן
מוקפין: (ז) בפרום החג
בפרום עצרת: (ח) לא נאמר
הלין הקרובין:

[illegible]

[א] וְנֹאמַר כֹּה־לְמַדְשִׁי וְכוּ'
וְנֹאמַר לְהִלֵּךְ לְמַדְשִׁי וְכוּ'
לְמַדְשִׁי הָאֲמֹר וְכוּ' אָף לְמַדְשִׁי
וְכוּ' כִּי־לֹא דָבָר בְּקֶדֶשׁ חָמִישׁ
זֶה עוֹלָם שֶׁשֶׁבַח לְמַדְשִׁי
הַשָּׁמַיִם: [ב] הִיגֵל לֹא כִּי מִנִּי:
[ג] וְנֹאמַר כֹּה־לְמַדְשִׁי וְכוּ'
לְמַדְשִׁי הָאֲמֹר וְכוּ' אָף לְמַדְשִׁי
וְכוּ' כִּי־לֹא: [ד] ר' חֲלָנּוּ וְכוּ'
עַד הָאֵן קִיִּיתָה לְגִי וְכוּ'
בְּקִיִּי: [ה] יָלִי כִּי שִׁיבִיאוּ
וְהִלָּכְוּ וְכוּ' וְהִיטִיב לִי שִׁיבִיאוּ

(א) אֵלֶּה (ב) נִבְחָה (ג) חָזַק (ד) עַיִן סִפְרִי
 פִּרְשֵׁת מִשְׁמַר וְיִזְכֵּר עַיִן נִיחָה (ה) עַיִן
 מְגִילֵה גִּבּוֹר (ו) עַיִן הַבְּרוֹחַ הַגְּדוֹלָה
 וְעֵין שִׁקִּי וְעֵין בְּתִמְנִין עַיִן שֶׁמֶלֶךְ
 (גָּלוּי) (ח) אֵלֶּה מְגִילֵה סִיחַ הַלֵּיל
 וְיִזְכֵּר (ט) סִיחַ הַכֵּל מְדִינָה (י) הַשֵּׁנִי
 (יטוֹבָה) עַיִן סִיחַ הַלֵּל (כ) מְגִילֵה ו ב
 הַדְּרוֹם סִיחַ הַלֵּיל וְגִילֵה סִיחַ הַלֵּל
 ה וְגִילֵה דְרֹמִים קֹדֶם (ח) בִּסְמִי הַשֶּׁמֶשׁ
 אֵלֶּה שְׂמוֹתַינֵי הַדָּר הַשֵּׁנִי חִיטָּוִן רִיחַ
 הַדָּר הַשֵּׁנִי וְחִטָּוִן חִיטָּוִן וְחִיטָּוִן

ז א מר' פ"ב ממגילה הלכה יג
טושי"ע אר"ח קי' תרל"ז ס"א:
ח ב טושי"ע אה"ע סימן קרו טע"ף
ז וטושי"ע חושן משפט סימן מג:

(ח) הנקרה בו: (ב) ארץ בינה
(ג) לא בין אחר רוח ויהיה
בו: (ד) יוסי וברך אחת בו
אשר לו ישי לברך אחת: (ה) ואל
מחני מקום בו: (ו) וסוד וקדשה
בעיני: (ז) אחת עוקרת זמן: (ח) לו
היה בשם רב ובר שיומן בו:
(ט) חנה לעשרת אחר בו:
(י) שבתין ארץ הראשון ואלה השם
אלה שמותיו ארץ הראשון: ראשון
אשר השם דרשנו ר"ח בו:

(א) גם' נחבעין למשכן ונחנין ובימי
ר' יוסי בר' חנינא היה מתניח
כ"ל:

[א] כִּי לֹא מֵה שִׁירָא יִצְאוּ וְכִי לִקְרֹא
מֵה שִׁירָא יִצְאוּ אַחַר דְּהוּס שׁוּב
הַעֲשֵׂה לָא יִרְבֵּה מַחֲמֵלִים הַמְחַמֵּה
אֲדוּמִים וְלֹאדֻמִּים וְכו' וְיִרְבֵּהם הַסְּמִירִים
מֵה שִׁירָא יִשְׁעוּ הָאֵל שְׂעִיר דְּהַעֲשִׂיה
לֹא הֵיב כִּי רִנְנוּם כִּךְ הַסְּהֵלָה בְּכִי
מַחֲמֵלִים הֵינִי: [ב] הֵיב לָא
מַחֲמֵלִים כְּכִי אֵלֶּה לִסְטָה לָא יִשְׁא
מִנִּי וְכו' אִינִי מִנִּי יִשְׁאֵת אֵלֶּה כִּי טִי
שְׁקָרָה שִׁירָא וְלֹא שְׁקָרָה בְּטִי יִשְׁא
שׁוּמֵנִי לֹא עֵם אֲמַרֵּת וְכו'. וְהֵיב הָא
דְּאִינִי הֵלֵל וְיִצְאוּ וְכו' לָא כִּי
לֹאדֻמִּים שְׁאֵל שִׁירָא בְּטִי וְעֵבֵר יוֹם
טִי יִשְׁאֵת שְׁקָרָה יִיֵּד דְּמֵה קִרְוֵה
מִלִּי דְּהִיב הָאֵל לָאֵל דְּלִחֵת
שׁוּמֵנִי לִסְטָה לֹא שְׁאֵל שְׁקָרָה
בְּטִי וְעֵבֵר יוֹם טִי לִפְשִׁי נִמִּי אֵן
לִרְךְ לִקְרוֹת בְּטִי שְׁעֵבֵר יֹא בְּטִי
שְׁאֵל נִמִּי קִרְוֵה. וְיִפְרֹךְ אֵלֶּה מִנִּי
מִקּוֹם שְׁהִנּוּ וְכו'. אֵלֶּה כִּי טִי
שְׁקָרָה בְּטִי וְלֹא שְׁקָרָה דְּכִי כְּלִמֵּר
שְׁעֵבֵר כִּי לִמְחֵלֶה שְׁקָרָה בְּטִי וְלֹא
טִי יִשְׁא שְׁחֵל שׁוּמֵנִי לֹא אִיב אֲהֵה
עֹקֵר מִנִּי בְּכִי וְיִרְבֵּהם אֲמַרֵּת
דְּמִקּוֹם שְׁהִנּוּ לִקְרוֹת ב' יוֹם הֵינִי
מִסְּפֵק שְׁחֵל כִּיֹּא כְּכִי לִרְךְ לִקְרוֹת
בְּטִי יִשְׁא כִּי אֵן לִחֵר שְׁכִנְתֵּמֵלֶה
יִקְרֹא יִנִּי מִמִּי וְעֵבֵר וְעֵבֵר וְעֵבֵר
אֲשִׁיב לִדְבַחְתֵּמֵל אִסְרִי לָנֵן טִי
לִקְרוֹת בְּטִי אֵלֶּה דְּהִיבֵהוּ דְּרִיחִ אִינִי
דְּלֹס שְׁקָרָה פִּעַס אֲחֵךְ בְּחֹקְרֵה בְּטִי
שִׁירָא בְּדִכְרֵה ב' כִּי וְעֵבֵר וְעֵבֵר דְּכִי:
[ג] כִּימֵן אֲדֵר לִשְׁאוֹן לִשְׁאוֹן וְאֲדֵר
יִיֵּד סִפֵּס יִיֵּד אֲמַרֵּת וְכו' כִּיֵּל:

ו. יבאו האנשים על הנשים כל
נדיב לב הביאו חזו ונזם וטבעת
וכומן כל בלי זהב וכל איש אשר
תהיה תנופת זהב לוי:

- שמות לה כב
2. ויתפרקו כל העם את נומי
ההוב אשר באוניקס וביאו אל
אדון: שמות לב ג
- 3 ויצע משה את העם לקראת
האלהים מן המהגה ויתיצבו
מחמתיה הקד: שמות יט יז
4. ותקרבון אלי כלכם ותאמרו
נעלה אנשים לפניו ונחורו
אל נפלה ונשכח אמותי דבר את

קליקין קודם ההג: כולה כחאם טיא פלא. לערן
 ונבוא: וי לעשום חומי יורה לערן לערסם ולידוע
 וטעקי דהחוקים: קו נקרה אל נבטם. אף אשפר
 גלג כתיב ויתפרקו על העם: לעוכס. נחמן חורס
 שבו השירו: עני ישראל: ירעס. צבא חגלים
 אשאל על העדה את קולם נבטם: נבא חגלים
 ושיטום. כלומר גם הניבא אפני הידוען יורא כזה
 ושתחיה בשבו השטום והטוב אל עשו השתמה
 וני עול גמל וישימו חמתם וני דבת השטן
 חוב וסס הביא אליו עד דנתה צבקר נבקר אל

וְהָיָה כִּשְׁמַעְךָ בְּקוֹל ה' אֱלֹהֶיךָ וְעָשִׂיתָ כְּכָל דְּבַר צִוְּיָיו וְנָתַתִּי לְךָ חַיֵּים רַבִּים

[illegible][illegible]

המחלוקה הזו, שהייתה נכונה בראשית המאה ה-20, נכונה גם כיום. המחקר המודרני מראה כי ישנן שתי סוגי חקלאות: חקלאות מסורתית, המבוססת על ידע מקומי וניסיון, וחקלאות מדעית, המבוססת על מחקר וטכנולוגיה. חקלאות מסורתית היא חקלאות שבה החקלאי מנסה להבין את הטבע ואת צרכי הקהילה, וחקלאות מדעית היא חקלאות שבה החקלאי מנסה להבין את הטבע ואת צרכי הקהילה.

- [illegible]

ומוצקין בריה יסון ואף שלא היו בה ממקומות הרקוסים לית לן בה שמו
 כי מומה מתקום הקיבוץ לירושלם והיחזקו מתקלם בעצרת הרקוסים ביהר
 בגלל שמיא וירעה: **תשובה** לרבה שמעון לא ידענו כלל שאלה הם דברי
 ולא יאור מעשין: **לרעה** בשילוח הרמלם והקרבון אלי מעשין: או י

תקלה
 לא היו תומכין בשרא
 היחזקו שקליהם וסילי אר
 ונמלא שסרמוקסם לא היו
 לא בשעם לקב ליו מומה
 הפסח משום הלל קדו
 ביהר: **תשובה** ידעו

ת הריא אדמה ולמה אמרו בשלשה
 פומבי בדרב ר' יהודה בר פוי בשם
 ר' נבנעל: **לשובה** ¹כל דרוב לב
 כל העם וגו' **לשובה** ³יוצא משה

(ד') ¹¹ "אבא כי אדא אין את יוכל
 של אומה וז נתבעין לעגל ונותנין
 ונותנין. תנא רבי"ח הרא מחזירא
 וזהו טהור יבא והב שב כפרה
 ל עגל ר' חני' בשם רשב"י שלש
 שנים וזאת תרומת אדנים ותרומת
 מושכן ¹² דבר אל בני ישראל ויקחו
 תרומת אדנים מאת כל איש אשר
 את תרומתו זו תרומת המשכן
 אשר תקחו מאתם זו תרומת המשכן
 מושכן ¹³ ומה שירצו עשו ¹⁴ תרומה
 לי שרצו עשו כדי שיהא זה בול
 לש לאדנים ¹⁵ העשיר לא ירבה והוא
 רבי אבון אבן בכרשה הרחל
 מיה ¹⁶ מחצית השקל תרומה לה'
 לתת את תרומת ה': בטי' בו
 ש ברכים: ¹⁷ לא ¹⁸ כן אמר רבי
 ר"ח רבה ¹⁹ הלל ויצאין ב"ד שהוא
 לא בא אמר לכדור שכל המצות
 שאינן נוהגות באדר ראשון ²⁰ ר'
 וזן תבין א"ר יובה לה' אהא ²¹ לא
 לשעבר אבל ²² לא ²³ והוא
 לקרואה שני ימים אדר ראבי
 אהא אמר סבר כי אמר רבי מנא
 קרייא ב"ד ²⁴ חודר וקרייא בטי'
 וזן לו אם את אומר כן נמצאת
 בידך. חני' רשב"י אומר מצות
 שני אינן נוהגות בראשון ²⁵ חזי'
 שני שוין בזה וזה ²⁶ ר' בא ר'
 סימון בשם רבי' הלכה כרשב"ג
 דצפורין אמר הנהיג ר"ה בצפורין
 לא אמר אלא תהי' ²⁷ אבל הרא
 לענין ²⁸ שטרות ²⁹ כותבין ראשון
 טב ³⁰ אומר אדר ראשון
 טחם

[illegible]

הוא חשש שיש להם בעיה, ושהוא צריך להגיד להם על זה. הוא חשש שיש להם בעיה, ושהוא צריך להגיד להם על זה. הוא חשש שיש להם בעיה, ושהוא צריך להגיד להם על זה.

- [illegible]

שנה ומעלה יתן תרומת יי: שמות ל יג, יד

דק"ל צנדה דמ"י חוך הזמן כלאח"ו ומעשה י"ל דהוי כונס
הו"ל ממון מחוקקו עד שיציא ב"ש היינו שיביאם אחר י"ג
זה כלל מיון דק"ל חוך זמן כלפני זמן ולבד אין כאן רק ב'

(א) צִיָּה לַט בְּצִמְרוֹר' נו ב חוֹלֵין
כה ג (ב) יָדוֹ בְּרִסְתָּ פִּי הֲלֵאל,
(ג) תּוֹרַת רַחֲמִים פֶּ"ב, (ד) עֶרְמוֹן ו
א, (ה) חֻסְפָּתָא פֶ"א עֶרְמוֹן ג.,
(ו) סִ"א שְׁמִינו, (ז) עֶרְמוֹן ה, (ח) עִי'
מִנְחוֹת עַם ג. (ט) לְכָל שַׂרְת.

נר מצוה

לנשות בים אלא אמת לבד. גרסין בערין פ"ק מי חדא נכר שהתנדב נדבה לצדק הבית מקבלין אותה ממנו ותועל אריך. און מקבלין אותה ממנו אחר ר' אילא אחר ר' יוחנן ל"ק רבי למתלה רבי לבקור דאמר ר' אבי אמר רבי יוחנן בתמלה אפילו מים ומלא אין מקבלין מהם מירושלם משום רפיון שנהא יתבוננו לרשות ידי עושי המלאכה. לבסוף לאחד שנמנח בניו הבית דבר מהמים אין מקבלין מן דבר שאינו מהמים מקבלין מן היס למי דבר ההפסדים אחר ר' יוסף בנן ו' אמה עורב פ"ק על ר' דבר הגדלה למקדש אין מקבלין מן לפי שלא היה להם חלק חדרון בנים כדמסיב ולכס אין חלק וחדון בירושלים: ולא חייבים בקבלון ליום וישראלים אבל כהנים לא (פסוקי) ע"י העדע ע"י הקדש הולך שכן עלמן שפוקין ט"א אחרים שקלו על ידיהן נמי פטורין אע"פ שגא מדא אדם התמידי בקבלון לעצמו. על ידו ועל ידי צבירו חייב בקבלון אדם. על עצמו לא במה שנתן מ"י שקל צבירו: ר"י אומר ר' קולונקין. וירושלמי אע"פ שאין שקלו חורה קלטנו חורה כלומר אע"פ שלא נתמחיר ליתן השקל על חצירו חולט שנתן ימן הם הקלטון כפר (כר) (ר"מ) בנותן שקלו שלם שפטור מן הקלטון פ"י אם נתן שקל שלם ולא נתן חמורת קלטון ההפוסה אפי' הכי פטור בקלטון: אומר רבי מאיר חפ"י מוטעם אלא הולץ חמורת ברוך הוא מתחם כסא הכבוד והרלוו למשה ואמר זה ונתן כזה עומי: נתן מעט לישול שקל חייב בקלטון. וירושלמי אחר ר' אלעזר ש' מאיר דאחד דאחד שקל חמורת נתן ואחד שקל שהוא טעל רב אחר ד"ה היא. אחד שקל שהוא טעל ואחד לדבר חמורה. הנתון קלט פ"י בינו ובין צבירי הולץ חמוריו יקלט י' חייב ר' קולונקין פ"י נתן מעט לישול רבי לישול שקל מן ההקדש: השוקל פ"י עני פ"י שטע. משלו שנתן לו ממנה פטור ממחיר אע"פ שאין צורפו (א"ש שצורפו) עני שקלו ונתן שלם: אבל לא הולטו לו חייב. דהוי כחלו הוא נתן לפי' תמידים כ"ה ר"מ בקבלון להחיות לו. והת"כ שפליג לעיל על ר"א אטריך דאמר לישול על ידו וע"י חמורי חייב בקבלון חייב נתן עליו מן המנה אבל הכה שחלוהו חייב: בהחין השופטין שחייבין בקבלון שטורין משפחד כהנס. אם חלקו מחול אביהם אע"פ שחורו והשתפשו חייבין על אחד ואחד בקבלון אע"פ שהיה אביהן שוקל על אחד

ופטור מן הקולבון אם היו קטנים פטורים דתמן ל

גדולים ומי פטור לתקן ע"י שגנו ע"י כן ע"י
שלא היה אביו חייב עליו ואע"פ שעד עתה מחספ
קיצונו נעשו שחקנו חייב אע"פ שחזרו ושתתפסו
במחלוקת ומפטרין ממעשר בהמה דמיו דמיו צבירות
של שותפות יכול אפי' מתפסות בהית' ת"ל יהיה נפ
פטורים ממעשר בהמה דכשותפות דמי ת"ל יהיה ופני
ענין לזכור דליתיה בשותפות דלמי וצבורות בק

בהמה: אמר ר' ירמיה פערמס שחיטתן בזה ו
 פערמס שחיטתן בקולטון ופערמס ממעשר ופערמס
 הקולטון. שחיטתן בזה וזה שחלקו בכפרים וכל
 שחלקו בבהמה (פי' שם רש"י וחורו ונשתפחו) ו
 ופערמס ממעשר בהמה שחלקו בכפרים ולקחו בבהמה
 בקולטון. (מלאמי שם שאל חלקו לא בזה ולא בזה)
 דובלן קן עקר נכסיו וחיטתן בקולטון פי' ח
 הקולטון. פי' מתפוסת היות מחיבתן במעשר בבהמה

[illegible]

[illegible]

מסורת הש"ס

[א] ע"י בריטני"א שבועות
דף י"ע"ב וברש"י שם:

[illegible]

עקירה משום פסח לך בשמירה פסול: והוא שקרב
ובשקרב החטאת לבסוף ה"ל מותר חטאת שהוא לני
חטאת מתוכן אפ"ה ה"ל במצות קחמוץ וכאילו עדיין
חטאת ילכו לים המלח לא נהנין ולא מועלים והשאר ר

ייבב"ז

למעט והבא את אמר מן לרבות אמר ר' מנא
הכא נמי מן למעט מיעוט שאילי ב' ב' ד'
שנים מיעוט שאילי ב' נקבה וביי אדם נמי מן
למעט וזהו שאילי ב' אלף מן האילים בגבול
המיועין וזהו חמדי ואם מן האלף קרבו מן
המקצבים או מן העוים לעולה מעשה מיוחד
המסמך ב' עולה אמר ר' אבין משוין דבר שהוא
לחכימה לדבר שהוא לחכימה ואין משוין דבר
הוא לחכימה לדבר שאילי לחכימה אמר ר' יוסי
משוין קדשים קלים קדשים קלים ואין משוין
קדשים קלים לשם קדש קדשים ונפיק דנחשים
ור' נח. אמר רב נתנן אמר רבה ב' ד' אבוי
מין לתורה הפסח שקרב תלמיס שגמלר הבחמ
פסח לה' אלוהיך לאן ונקר ו' פסח בא מן
הקרב אלף מותר ב' לרבר הכא מן הברק
הבינו שלמים: **עופר נזירים**. הפריס מעות לנזיר
מזיר אלפי פ' נמי לתומר (מס' נזיר): **עופר נזירים**
אלפי פריס נמי שיצא לתומר (שני): **עופר נזירים**
לחיות שני ללרבו נדר אלפי אס' שאלו: **עופר**
המת. לתברין ויהאולת קבורה יורשו פברק
נגמר הדן (ד' פסח) אבוי ורבה פירשו טעמיהו
הדני תנאי אבוי מתקן לעמיהו דכ"ע המונה
לאן מלתא היא ח"ק פבר ב' מבינו ליה יורשו
אחוי ויליהו גבי יורשו ור"מ מתפסק א' א'
ומיל' א' אל הלכך א' מונע דש' שיצא אליהו
חמיל' א' נפסעה ליה דלא מילת הלכך יעשה נפש
על קברו נש' פ' מנהב על קברו לרבר פלתי.
יורשוני נש' בחזקת שאלן ל' ומתלא שיש ל'
פבר ר' ירמיה מומר מתור הדת יורשוני א"ל
ר' אחי דחזורי הגע עמך דלא כוונן אלף ליה
ואינו חייב לתון ופסור מדרור מיכן הויכח אם
נדר נזקה ללאר ומתלא שיש ל':
אילי עיני לתון ל':

מקלין חדתינ

[illegible][illegible]

אמר והוא שקרבה חטאתו בסוף אבל אי קרבו
שלמים בסוף מותרן שלמים א"ר ועירא א"פילו
קרבו שלמים לבסוף הלכה^(א) וא"אחא היא כנזיר
שחיה מותרה נדבה מתניתא מסייעא לדין
ופתניתא מסייעא לדין מתניתא מסייעא לרבי זעירא
(אפילו) אלו הן מעות שתומין כל שדמי חטאת
(2) מיתות מעורבות בהן ואפ"ה הפירש דמי חטאת^(ב)
ממחובה מעות שתומין כן מתניתא מסייעא לרב
חסדא (1) אלו (2) לחטאתי (3) והשאר לשאר נזירות
ויפה "מעולין כבולן ואין מועלין במקצתן ולא אמר
אם מת יפלו לנדרה רב חסדא אמר "מותר לחמו
של נזיר יורקב א"ר יוסי ויאות להקריבו בפני עצמו
אין את יכול שאין לך לחם קרב לעצמו להקריבו
עם נזירות אחרת אין את יכול שאין לך נזירות
באה בלא לחם לפום כן צריך מימר מותר לחמו
של נזיר יורקב סברין מימר הוא לחמו הוא מותר
ונסכו (4) אמר רבי יוסי בר רבי בון מותר נסכו
קריש יוסי אינון "ויפלו לנדרה (5) על דעתיה
דרבי יוסי (2) נסכים ורבי חייא (חסדא) ורבי
אלעזר שלשתן אמרו דרב אחא רבי חייא (חסדא)
אהו דאמרן שמואל דאמר רבי יוסי עד דאנא תמן
שמעית קל רבי יהודה שאל לשמואל הפירש שקלו
ומת א"ל יפלו לנדרה (7) רבי אלעזר אומר מותר
עשירות האפה שלו רבי יוחנן אמר ויוליכם לים
המלח רבי אלעזר אומר יפלו לנדרה:

הלכה ה' מתני' 'מותר שבויים לשבויים מותר שבוי לאותו שבוי מותר עניים

לעניים מותר עני לאותו עני מותר¹⁷ המתינים
למתים מותר המת ליורשיו רמ"א מותר המת ירא
מומנה עני שיבא אליהו רש"י אומר מותר המת
ובניו לו נפש על קברו גמ' ו1 גבו לו בחוקת
שאין לו וגמצא שיש לו ר' רמיה סבר מימר מותר
המת ליורשיו אמר ליה רבי אידי דהוטרא הגע
עצמך דלא כותנא אלא ליה אמר ליה אנא לא אמרית
לא מנן דלא כותנא בשם רבי נתן מותר המת יבנה לו
נפש על קברו ייעשה לו זלוף על גבי מטהו תנ"י
אין פורין שבוי כשבוי ואין גובין מלית בטלית
ואין ממהין פודת פרנסים לכך תנ"י רשב"ג אומר
ו1 אין עושין נכסות לצדיק בדריהו הן הן וכוונת
רבי ויתנן הוה מסמך (7) ואול עאל ר' חייא בר
אבא ותייה רבי אלעזר חמי ליה ומסמר ליה מקמיה
ואמר הלן תרתי מליהו הדין בבלאה עביר ביה
דערק דלא שאל בשלומיה ותרמא ומסמר א"ל רבי
ועקב בר אידי כך נהנין נהנין דעירא לא שאל
בשלומיה דרבה דאנין נהנין ומקיימן¹⁸ ראוי
נערים ונחבאו וישישים קמו עמדו אמר¹⁹ להו מהו
לעקער (7) קמי דאדורא צמי א"ל מה את פליג ליה
ליקר עביר קמהוי וסמי עינו²⁰ א"ל יאות ר' אלעזר
עביר דלא עבר קמך ועינו²¹ עביר הא בבלאה
דלא אמר שמעתא משמיה נכנסו לפניו רבי אמי
ור' אמי אמרו לו ר' 11 כך היה מעשה בבית הכנסת
של מרסיים כגנר שיש בראשו גלוסטרטא שנחלקו
רבי

יגחלקו צו אס מותר להשתמש צו

[illegible]

משנת אליהו

[illegible]

אור השלם

ו. ראוני נערים ונחבאו וישישים קמו עמדה: איוב כט ח

(א) מיר כה א, (ב) מיתות,
(ג) עיין טיר טו ב,
(ד) (חוספתא פ"א) סנהדרין
מה א, (ה) (סנהדרין מה א)
חוספתא פ"א, (ו) ב"ר פרשה
פב, (ז) ברכות פ"ב הלכה א
מ"ק פ"ג הל"ג, (ח) ליה,
(ט) יצמות לו ב.

עין משפט
נר מצוה

כט א מ"י פרק ט
ממירות הל"א:
ל ב מ"י שם הל"ו:
לא ג מ"י פרק ד
ממעילה הל"ג:
לב ד מ"י פרק ה
ממזנות הל"ה:

לג ה מ"י סס:
לד ו מ"י פרק ט ממ"ע
הלכה יח והל"ן
טו"ש"ע יו"ד סימן רנב
סעיף ו יסימן שנו סעיף
א:
לה ז מ"י סס טור ס"ע
סס:
לו ח מ"י פרק ד מאכל
הלכה ד:

גוססת הבבלי

(א) אר"י בר ביצין כו'
(ב) בר ביצין אליבא דר"א
כו' : (ג) נסמס שמואל ורב
חסדא ור"א שלשן כו' רב
חסדא הוה דכסא שמואל
דאמר רב אפי' כו' ר"א
דמיא מותר כו' :
(ד) ואזיל על ר"א כו' ר'
אלעזר הוה שאל בשלמי
כו' : (ה) קמי דלדורא
א"ל כו' :

הגהות הגר"א

[א] ה"ב הלכה היא בזיר
 וכו' ומלת וזאת מיותרת:
 [ב] מלת וזאת מיותרת:
 וי"ל כל שדמי חטא'
 מעשיבין כן וכו':
 [ג] ה"ב אלט נלחמא
 וישאר לשאר מירי' ומת
 ידו חטא' ילכו ביה המלה
 וישאר יצאו חטא' עול
 וחטא' שלמים וימעלין כדילן
 ואין מעלין בלחמא וכו'
 דר' רבא"ס [ד] ה"ב ע"ד
 דר' יוסר בר זון ושמואל
 וכו' ור"א שלמן אמרו
 דבר' ו' וישאר שמיטת
 נמחק: [ה] ה"ב לא כן
 דלחמא: [ו] ה"ב לא כן
 דהחטא:

ציון ירושלים

ואין ממחין ביד
הפרנסים. עי' נמ"י פ"ק
דב"ב ונש"ת אל"ו ש"ל
סימן ס': והגן גבן
דזעירא לא שאל
בשלמא דרבה. עיין שו"ת
פמ"א ח"א בהקדמתו
ובחיבורי יד שאל סימן רמב
בארתי הדברים באורך:

גליון הש"ס

[א] עי' ק"ע ולא דק
בלשני' וז"ל יביא בחציו
עולה וחציו שלמים וכן הוא
בש"ס ובזכרונ"ס ועי'
בחס"ס מור דף קה ע"א
הוא יפלו ודף קז ע"ב ד"ה
תני: **[ב]** עי' בב"י יו"ד
סימן רנג בשם שו"ת
הרא"ש וז"ע. ועיין בבאור
הגד"ה יו"ד דף נג ע"א
הוא' ערויין דף נג ע"א
ד"ה ובש"ס ועי' שו"ת
הרמ"ש סימן תתקל:

ריבב"ן
שעריה שזכור שזיו צה לרבותה של וכן סתמה
כר' יהודה דבארן לעיל פ"ב ח"א שנקלים שם
צ"ה הנה. ידועתני שזיו נחל הראשונה א"פ שם
בראשונה נטול מן השניה נטול מן השניה א"פ
שם שניה נטול מן הראשונה שמה השנייה
חורר שניה שמה שניה חורר הראשונה שמה
ששנחן חורר ושוקל ר' מאיר אומר חורר לשנים
ש"ה לוקחין שזיו מנכר השואר נשמה לאחר
שסתם בקופות ור' מאיר לעצמה נשמה מועלין
לשנים שמה יעצור להם בסוף:

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

הקדושה נקדושים העומדים לפני ה' תמיד מבין הדברים
קדושים ע"י פירשונם ומאמצי רחמנו שמלחנו ז"ל
קדשו במחשבותיו וזוהי קדוה וזוהי אלהים שואל מבין
ואולי חושב על אלה אלהי אברהם אברהם דרכי מחשבותיו
עוללה לפניו משמרת הדיון וזוהי אלהים וזוהי משמרת
לפנים משמרת הדיון וכן ע"ה שואל ירח חטא עושה דרכי
נכונת ע"ה שומר פנים כל חסד וכל חסד וכל חסד וכל חסד
מחשבות וזוהי לכל הקדוה וזוהי פירושנו וזוהי אלהים
מה שהיה בזה ד"ה א' דברת מבין וזוהי אלהים וזוהי
המחשבות שיהיו ע"ה וזוהי חסד וזוהי חסד וזוהי חסד וזוהי
כלה כפר וכלה הוא וזוהי. כפר נקודת כמו לפסוקי יד
הנחמנו לקדושה שמה כל לפסולת בנים וזוהי אלהים וזוהי
כל ענין וזוהי כל ענין וזוהי חסד וזוהי חסד וזוהי חסד
ול ענינו חסד וזוהי חסד וזוהי חסד וזוהי חסד וזוהי חסד
עד נפש האלהים: **כל דבר ובעבר**. עד דמיון חסד
עמ"ה. ותקנו כל ד' חלקי האלה נוף וגר"ה
חלבה א' המדומה כמו כל עשוי: וזוהי כל מה
שאלו בחל חלל מן הדגים וזוהי חלל וזוהי חלל
דקרבן ירח משמרת לכל נצר: **אף אלה** וזוהי חלל.

כה א מ"י פרק ז
 משקלים ה"א:
כו ב מ"י שס ה"א:
כז ג מ"י פרק ט"ו
 מעומתת
 ה"א:
כח ד מ"י פרק ז משקלים
 ה"א:
כט ה מ"י שס ה"א:
ל ו מ"י שס ה"א:

(א) של ושב דרכמיו וזה
(ב) טוטל מן הראשונה כו'
חוזר כו' מחר וחזורים כו'
(ג) ר"מ אומר יחיד
לשירים כו': (ד) ליד
אלהו ו"ל דכתיב אז חנן
יראה ה' ודעה אלהים
תמצא:

[6] ע"י ק"ע ועין חס
קדושין נד ע"א ד"ס
מוטעלן: **[3]** ע"י ש"ק וי"י
נרמכ"ס פ"ו ממחילת
הל"ג וע"י בשעה"מ פ"ו
משקלים וז"ע: **[ג]** ע"י
ירושלמי שנה מ"ש שס ע"י
הגליון:

1. וכלה מכפר את
הקדש ואת אהל מועד
ואת המזבח והקריב את
השעיר החי;
ויקרא טו טז
2. ואם לא תמצא יד
די שה זלזלה שתי
תרים או שני בני יונה
אחר לעלה ואחרי
לחטאת וכפר
הכהן וטהרה;

3. והנה עליו מן הקרב
באצטו שבע פעמים
וְתִרְוּ וקדשו מִסְמָא
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

ויקרא טז טז

4. כִּי כֹה אָמַר רַם וְנִשְׂא
שָׁכֵן עַד וקדשו שִׁמְ
מָרוֹם וקדשו אֲשַׁכֵּן אֶרֶץ
דָּכָא וְשֹׁפֵל רוּחַ לְהַחֲיוֹת
רוּחַ שְׁפִילִים וְלַהֲחַיּוֹת לֵב
דְּבָאִים: יִשְׂעִיָּה מִן טו

5. עַכְבָּ עֲנֹה יִדְאֵת יִרְאֵת
שְׁעֵר כְּבוֹד וְחַיִּים:

משלי כב ו
6. וחסד יי מעולם ועד
עולם על יראיו וצדקתו
לבני בניו:
תהלים קג י
7. אַז דברת בחור
לחסידך ותאמר שוית
עזר על גבור הרימות
בחר מעם:

וְהָיִיתֶם וְהִנַּחְתִּי אִתְּכֶם
עַל אֲדָמְתְּכֶם וְיָדְעֶתֶם כִּי
אֲנִי יְיָ דִבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי
נָא יְיָ יִחְזָק לִי
הִנֵּה אֲנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם
אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא לִפְנֵי
בֹּא יוֹם יְיָ הַגָּדוֹל
וְדָוָרָא: מְלָאכֵי ג' כ

ה'תרל"ב ב' חמתי' ערב ארומה ושער המשתלה לעזאל כאין מתרומה הלכסה. אר"י דפדה ארומה נשחטת צבורה בלא מתרומה הלכסה דהטאה קרייא רחמנא וישער המשתלה לרי שערין ליקח שני שערין ואין ידוע על איזה מהם יעלה הגול לרי ולשון של וסוריה. שני חולעת שמשליון אל תוך שריפת הפרה ור"ה לען אחר ואזוב אלא נקט לשון של וסוריה לבד לחלק בין לשון של וסוריה זה לעשון של שער המשתלה: **וכש פרה.** שרי עושין שני גשרים זה ע"ה זה מפני קרב הפרה מהר בימים לרר המשתלה ועליהן אין מוליין אל הפרה: **ורכש שער.** שרי עושין ממין גשר ועליה הרי הולך המושל את השער ומפני הנבילים שריי חולשים בשאר ואומרים

ריבב"ץ

הלכה ב מתני' ^אפרה ושעיר המשתלח ולשון של זהורית באין מתרומות הלשכה כבש פרה וכבש שעיר המשתלח ולשון שבין קרנו ואמת המים והומות^ב העיר ומגדלותיה וכל צרכי העיר באין משערי הלשכה אבא שאול אומר כבש פרה כהנים גדולים עושין משל עצמן מותר^ג שירי לשכה מה היו עושין בהן לוקחין רבן יינות ששנים וסלחות והשכר להקדש דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר אין משתכרין בשל הקדש ^דאף לא משל עניים מוהר התרומה מה היו עושין בה רקיעו זהב ציפי לבית קודש הקדשים רבי ישמעאל אומר מותר הפירות קיין המוהר מותר רומי לכלי שרת רבי עקיבא אומר "מוהר תרומה לקיין המוהר מותר נוסכים לכלי שרת רבי הנייה סבא הכהנים אומר "מוהר נוסכים" קיין המוהר מותר התרומה לכלי שרת זה וזה לא היו מורים בפירות: **גמ'** כבש פרה כ"א^ה ר' ישמעאל בר חנמן בשם רבי יונה (בבבא ^וא' לוינויה רב ^זישיה) ייטויה רבא

נוסחת הבבלי

י' שמואל בר נחמני בשם ר' לטותה כו' שפיר תשחלה
ר' (ב) ר' ביבא בר זבדא
ר' (ג) תר תחלפס של כו'
ר' הונא בשם ר' שמעון פיה
ר' ר' בר רביסא אמר מנקרי
(ד) גידול בר מנוחם בשם ר'
אמר שני דיני גזירות כל:
לשם בר הונא אמר מנוחמים
ו': (ז) בשמירא א"ר (הימנא)
כו': (ח) מי ר' גבדחת
כו': (ט) ור' חילא בשם ר'
אפי' כ' שפחזא א"ר חזין
כו':

הגהות הגר"א

אמר המורה כלל ועי' רש"י
(ו'קו.) וי' גמיה פסחם של
שני' ואלם עי' מתי' (ו'קו.)
בפס' עורה פירש' שיהיה
שני' שמתנו מתי'ם של ק"ת.
ויה' פ' שם עי' רש"י ר"ל
עבורה מתי'ם. ועי' מתי'ם
ו'ס. ועי' עורה וי"ם הוא של
א"ל א"ל להי'ם א"ל' על
עבורה על' וי' וכל קדר
המורה ממ' קנול: [ב] וי'ל
ל' כלל'ם. כ' חנ' דני ר"ל
שני' נאין מחמתו מתי'ם וי'ל
לנללם מחמת' לתתון וי'ת
כ' א"ש' קדקנ' נמי וי'ל
ל' העל'ם: [ב] ד"י מנח'
כ' נאין מנדק העל' חנ'
שני' נאין שחור' העל'ם. וי'ס'
כ' ברחל'ם לרד'ם וי'ל

משנת אליהו

[illegible]

השואה בלי ולא ניתן שיוכל להענות לכן וידון בבלי: מפתח
אבנני ירושלים מוטלין בך. וזה ודאי חזן לעשות וכן
דלמך לעיל שמה יצטרפו לקנות בכה
להקריב: ה"ג **אלא כרכוב וקרן.** כרכוב אית דפטר
 בקרנות המזבח. והכי אמרי' בנזחים מ' קדש קדשים וס"ב

ה'לכה ב' מתני' * פרה ושעיר המשתלח ולשון של ההורית באין מתרומת הלשכה ^ב כבש פרה וכבש שעיר המשתלח ולשון שבין קרניו ואמת המים והמוח ^ה העיר ומגרלותיה וכל צרכי העיר באין משעיר הלשכה אבא שאל אומר כבש פרה כהנים גדולים עושין משל עצמן ומותר ^ה שירי לשכה מה היו עושין בהן לוקחין בהן יטונת שמנים וקטלות והשכר להקדש דברי בהן ישמעאל רבי עקיבא אומר אין משתכחין בשל הקדש ^ה אף לא משל עניים מותר התרומה מה היו עושין בה דקועי זהב ציפי לבית קודש הקדשים ובי ישמעאל אומר מותר המותר קיץ המזבח מותר התרומה לכלי שרת רבי עקיבא אומר ^ה מותר התרומה לקיץ המזבח מותר נסכים לכלי שרת רבי חנניה סגן הכהנים אומר ^ה מותר נסכים ^ה קיץ המזבח מותר התרומה לכלי שרת זה היה לא היו מודים בפריות: **בב' כבש פרה ב' (א)** ^ה ישמעאל רבי חנניו בשם רבי יוחנן (בתן) ג' לשונות הן של ^ה שער בכלע של מצורע בשקל י' של פרה בשתי סלעים ^ה (ב) רבי חנניה דברת חורין רבי בא בר זבדא בשם רבי שמעון ^ה הלפתא של פרה בשתי סלעים ויחצה ^ה יאיר דמפקין ליטנא בעשרה וזו (מותר שירי לשכה ^ה (ב) ^ה (ג) ^ה יהודה בשם ר' שמואל ^ה תלמידי חכמי המלמדין את הכהנים הלכות שחיטה הלכות קבלה הלכות זריקה נוטלין שכון מתרומת הלשכה ^ה רבי יצחק בר דרפיא בשם רבי אמי מבקין ממי קדשים נוטלין שכון מתרומת הלשכה רבי אחאא ר' תנחום בר חיאי בשם ר' שמואל ^ה מגיה ^ה ספר העזרה ^ה נוטלין שכון מתרומת הלשכה ^ה גדל ^ה בר גנזין בשם ר' אסי שני דיני גולות ^ה נוטלין שכון מתרומת הלשכה שמואל ^ה אמר נשים האורנות בפרוכת נוטלין שכון מתרומת ^ה הלשכה רבי חונה אמר מתרומה בדק הבית מה פליג שמואל ^ה עבד לה ^ה לקרבן רב ^ה הונא עבד ^ה כבניא אמר רבי חזקיה תנא ר' יהודה (גרגרות) ^ה גדרות הקמרת ^ה וכל קרבנות העצור ^ה באין מתרומת הלשכה מזהב וכל כלי שרת ^ה באין ממותר נסכים ^ה מזבח העולה וההיכל ^ה העזרות ^ה באין משעיר הלשכה הין לעזרות ^ה באין מלשכת בדק הבית והא תני אבני ^ה המזבח ^ה התהיל והעזרות מועלין בהן ובי ^ה מעילה בשריים ^ה אלא כר"מ דר" ^ה מאיר אמר מועלין ^ה בשריים ^ה א"ר חיאי (חננא) כלום אמר ר"מ אלא בתוך שנתו ^ה תבא חוץ לשנתו אגן קיימן א"ר חזקיה ^ה תנא ^ה רבי יהודה ^ה גדרניות ^ה הלשכה והמזבחות ^ה הפרוכה מעבדים את הקרבנות דברי ר' מאיר ^ה חכמים אומרים ^ה ואין לך מעבב את הקרבן אלא ^ה הכיור והכן בלבד ולא כן א"ר ^ה אלעזר ור' יוסי ^ה בתניה חזקיהו אמרין להן דתכין נכח מעבב ^ה עלעל אינו מעבב ואמר רבי שמואל בר חנמן בשם ^ה רבי יוחנן ואפילו עלעל מעבב ^ה וא"ר אילאי בשם

תקלין חדתינ

[illegible]

גליון הש"ס

[6] הגר"א הגיה ועי' במדרש חיות
ובמ"ר פרשה י"א: **[7]** הגר"א הגיה
ש"ל כרכוב וקרבן. וז"ע דהרי ציומא
פ"ד הל"ה אמרו ג"כ הכיור והבן
מעבדין ושם ח"א להגיה ע"ש ועי'
בהגותם מים חמים להפריש מ"ב מעי

דכתיב ואת השלחן תחן על גלע לפון אינו מעבד: ו
היור ויהן בלד: לאן בעבודת שבטים. כשבא
פרי ואע"פ שהיה בנש עומדת היו קומרין אותה ו
בדבר להוציא שיה בנש שהוציאו זה פרי אחרת:

ריבב"ז

מדין בפרט להסביר לכן עניינם במקום
 עשרות: **בתנ"י** הקטורה. שם מין ה'
 גדולה בפרטות פ"ק פסוקים כדלעזר
 ואפסוק וכו' כל המין הדגור סממין דחשיב
 הכם הם שם מין מקטירין כל השנה בין שנים
 פסוקים ומעשרות חצי מנה בנקב ויצי מנה
 נבדל (מסוד לבקין) מנה נבדל בנטינו חצי
 הדגור יקטירנה וכמי ויבטלנה חצי חן הדגור
 הערבים יקטירנה גמלוו שלש מן ומהן
 היה מקטירין חצי יבטלנה לפני ויפסד דמכיו
 ומלך חפיו קטור סמים וכו' **מחללי אוסר על**
פסוק אומנין. לחצוני בית אומנין היו פורשין
 מן ממעם חולין ואחרי האומנין היו קוין
 מותר הקטורה הכבוד ויחזרין ולקוין אותה
 מן מחמתה דרשה וסל ולו קוין מן הישנה
 דלאסר בתנ"י פ"ק מלוא השרי מן הדגור
 חל הדין מן הישן חלף אלף חסדי מלוא:

לין חרתינ

[illegible]

סאכר. להקדש כסותיהם לעל וכו' מותר פירות: סאכר ד'. דלמחר לקמן בפרק
המקביל עליו לספק סתומם דא' סאין כסות ועמוד ג' יספק ד' וזה שמסביר להקדש
סאכר ד' בקדש מותר במכס: מותר כסותיהם: היינו יורשין וגורשין סאין להקדש
והקדש סאין בלא גזר וזה מותר במכס וכן מוקף לה בגבול מנחת ז' (ש"ס) ויורשתי
אחסתי אם דברי הרמב"ם: ואלו הם יורשתי. ספק דא' מותר דא' חסותה
פירות בנתינתן לקדש הכמות: ומשם הם דניין כל מה שזכרנו פה דא' חסותה
לד' דרחה לה לקדש כסותיהם בלא דא' מותר במכס: וזהו שכתבנו וכו' וזה כ' פירות.
דמילין את המסבירין בכל הקדש ודמילין את דא' כדכרע טעם ולכן לה יורש מותר פירות דהוא
כלל להקדש בקדשהו דהיינו: ד' דא' קטנה טעמה עמוד ז' (סאכר ד'). ועליו לה
מאן דמילין יורשתי וזהו מותר וזה כלל וכן מדין פירות א' פירותה פירותה וזה סאכר
ד': ומשם לא יורש מדין פירות וזהו כלל הכמות. שיהיה לקח הכמות לא ס' לא לא לרש:
ד' בפי ר' דא' כל דא' מדין פירות נכדו. דהמקשה לקח הכמות לא יורשתי דבור
אלה שיהיה יורשתי: ויפיקו אל זה נאמרו כל סאין ד'. דמתי מותר נתינתן לרש וכן ש"ס
כלל מדין יורשתי: ומשם נתינתן דמילין ד'. והיא כסותהם לנתינתן שיהיה על גביה: ד'
כלל מדין יורשתי לה. לא מנעוה בדין לה סאן קודם מדין מנחת ז' (ש"ס) מלת מלת
יורשתי קדש א' מותר דנמשהו מנכסין ומנחתן משאכ' מלת היכא א' מותר כלל נתינתן
בנתינתן נכסו וכן מדין יורשתי וזהו עמוד ז' וזהו שכתבנו לקח הפיקן קודם נתינתן
כלל המקדש וזה היכא אלו נתינתן ד' אפילו יורשתי יכא. יורשתי כלל מנחת ז' דלמתיין
הם בדין יורשתי מול: ד' דמתיין קדש וזהו חסותהם כסות' דנמחת ויורשתי קדש
מנחת ז' (ש"ס): בדין לה נתינתן מנכסין. מנכסין דמילין כד' יורשתי דנמחת
ומעמדה דרש' דכלל מדין דנמשהו ע"פ מנכסין נתינתן קדשות כל וזה היכא יורשתי נתינתן
יורשתי: בדין יכא לא נתינתן פין בפרק ז' פין מנכסין. וזה הכדוריים כד' דמחר דמילין
ואת מנכסין כלל קדשות פה וזה המקדש על כללן מה דלמתיין לקח חסותהם בדין
לקח יורשתי על כלל מדין יורשתי מול: ד' דמתיין דמול ד'. אפילו דמילין יכא
כלל מנחת ז' דמילין כד' אלו לקח חסותהם: בדין מותר קדשות. זה שכתבנו כד' שכתבנו
זה שאלן לך שנה שאלן זה מותר ששקדוהי יורשתי שש"ס מנכס שש"ס נתינתן ימות חסותה
ז' מנכס שש"ס מנכסין יכא אל חסותו ויורשתי אלו מנכסין יורשתי חסותו וזה כלל אלו
פירותה יורשתי שנה שש"ס פירותה שש"ס ימות: מנכסין מנחת. כלומר מן מותר קדשות
זה דא' חסותה: ומתקין אלוהס. זה שכתבנו מנחתה קדשות: זה שש"ס חסותה.
ד' זה שש"ס חסותה שש"ס ימות לקח חסותה: אלוהס. זה יורשתי מותר קדשותה למונחין
בשכין: ומתקין ויורשתי אלוהס מנכסין מנכסין. אלוהס הכדוריים קדש ימות אלוהס וכן מנכסין
מנכסין לקחתי אלוהס מנכסין מנכסין יכא לך היכא: ב' ואלה נתינתן קדשות מחסותן על בדין
כלל מדין יורשתי אלוהס יכא להקדש ב' ד' אלוהס ב' כדכרע טעם ולכן לה יורש מותר פירות דהוא

ו'אפי' שימה מעכב א"ר ⁶ חנינא
בכנ"י כאן בעבודתו שכתוב אמר
גדולה היתה בכני כהנים גדולים
ר"י והב' (כסף) היו מוציאין
ל פרה עומד ולא היה אחד מהן
של חבירו אלא סותרו ובונה
יב"י עולא קומי ר' מנא והא
שתי פרות עשה לא כבבש
וציא את זו אית לך למימר
היה מאי כדון על שם מעלה
היא כפרה תני זיוין וכתלים
וכאן כד' ⁷ שלא [יצאו ו] יצאו
עקיבא אומר אין משתכרין כ':
ההפטר שלו והשכר להקדש
זמינא איתפקד ^(א) גבי' מדל
לרבי מנא אמר ליה אין ⁽²⁾ בעית
אגהר דתרויכון "שרי רבי חיה
גבי' מדל דיתמן (ועידי) כן:
כולה ר"י" [שמעאל אבא] מתנ'
דרבי חיה בר יוסף פתר מתניא
להקדש מותר נסכים זו סאה
פטר מתניא מותר פירות זו
נסכים להירוצין ולית ליה לרבי
יצוין אמר רבי חזקיה מה דנפל
ל לכוירוצין על דעתיה דרבי
משתכרין בשל הקדש אף
כך זה וזה לא היו מודין בפירות
תמן קשיא והא תנינ' "עמוד מ'
זה וזה לא היו מודים בפירות
פירות בקין למזבח אבל מודין
לעד כרון בירוצין צבור ואפילו
יצאו כלי שרת כאין משל חיד
שה ששעשה ⁽²⁾ כתונת בלגנה
וסמנה לצבור עד כרון בירוצי
כש ⁽²⁾ בהיא דתנינ' תמן
ו ככלי ונמצא הובח [פסול]
אחר יקריב עמו ואם [לא] לנו
ופסלו בלגנה:

מותר^(ד) הקטורת מה היו עושין

בה מפרשים ממנה שבר האומנין
ל (שבר) מעות האומנין ונותני'
ין וחוזרין ולקחין אותה מתרומ'
ש בזמנו לקחין אותה כתרומה
ן הישנה: גמ' ולא נמצא הקדש
כיצד הוא עושה אמר ר' (רבי)
מביא מעות ומחללן על הבנין
ומביא

חדשים קודם ל

רצה על ידי חילול: ואם לאו. שלא הביאו שקלים
השנה: במ' ולא נמלא הקדש מחלל על הקדש.
עשו מלאכת הקדש ואותן מעות נמי קדש הן. ל"א
ונאכלה ויביא בתוספתא למעילה וה"פ כיון שאין בה
דק"ל טעם בחול ואחר כך מקדישין וכשקונין

שנת אליהו

[illegible]

היינו מה שטעלין מן ההקדש ליתן לאומנין בשכרן
אמר שמואל צונין צחול ואח"כ מקדישין (פי' רש"י)

חנניה, (ב) עי' תוספתא פ"ב,
עי' צ"ח ע"א, (ד) רבי, (ה) עי'
חזקוני, (ו) לעיל הלכה א,
מנחות ע"א, (ח) כרית' ו' א.
בוע"ר י"ב מעילה יד צ"ג, (ט) עי'
מעילה שם, (י) ברסנא,

עין משפט

נר מצוה

א מ"י פרק ד ממלוה ולוה
הל' ד טור שו"ע יו"ד סימן
קס סעיף יח:

ה' ב מ"ז פרק ב ממעלה"ק
הל"י:
ה' ג מ"ז פרק א מכלי המקדש

הלכה ט והלכה יג:
ד מ"י פרק ב ממעה"ק
הל"ב ופרה י"ב מפהמ"ה

הלכה ו:
א ה מ"י פרק ד משקלים
הלכה ב:

יסחת הבבלי

(ג) גביה מלאך דתמי' גביה
 דתמי' ועבד כן:
 (ד) כחונת לבנה זריכה
 מתכונה לצבור יו' ואם לאו
 קלו בלינה: (ז) אותה על שבר
 ומתין ועומין לאומינן כן
 שיה ואם בא החדש חמנו
 יתין אותה מתכונה חדשה
 לאו מן הישה: (ח) ר"ש
 כי כפאן' על הבהמה יו'
 חללו עליהן ויתון לאומינן
 יו':

גהות הגר"א

ז'ל בעי ר"ח בר בנא עד
 בירואו צביר וכו';
 ומאן עד ה'צב נמחק
 דמתינן תמן בירואו כל קודש
 וזו יבש חולין, ולמה בירואו
 קודש מפני שמהם הלא נמשח
 פסים, מתי בירואו יבש חול
 י שמהם יבש כל תנשא בן
 פסר יבש חולין כל בירוא
 עד הלא אם יי וצח אדמ
 יבו עמו, ואם לוי ופסלו
 גה ואם לאו ימכרו לקין
 וצח, וכו' הוה קדושא
 פ"י דמנחת ויהאם בקלור
 במנחתא שם (כ);

ציון ירושלים

משחקרין בשל הקדש אף
לא בשל עניי. עין ש"ס
נ כתובות קי ועי' שו"ת
הרי"ט ראשונות סימן קמ"ד
'מ"י פרק ח ממתנות עניים
ד ועי' נחמ"פ שמיני וגם
ירושלמי כאל קשה על
מהר"ט:

גליון הש"ם

[illegible]

חרי שחלות שוקרנו עולות אצל
הם קהקס לדברי: קרננות זכור
י"פ דלון דרין אצל כננה מחזיון קד
הים התחללות עשית מן הקהקס:
ירשיו ין כמו ין קרנות ולתחלה
דו דכחתי ודקס חל קרן לה
עול ין שולן עולן קרנות מחזיון
דו ין וסחר ולקוח ין עשיר דר
ג"י בקהקס ין ורשיו ין יטו ין
אצל קרן חרש לחזי וטו ין אצל
הים יטו דרין בית: יטו דר
דכחתי ודקס חל קרנות מחזיון
יין סולן לגזוז חלק ימכרו דרין
יין יטו דרמיון עולות: בקהקס
ידלון ין וטו עשירי חל חלק
דו דרין חל הקהקס חסם חל וסכ
יין כננה מחזיון דרין
דרמיון: דרמיון ככחתי עולות
יין נסח: נסחתי: דרין חל יטו
יין חסם חל דרין חל יטו חסם

(א) תמורה כ א, ב) שם ע"ב,
(ג) שם יט ב, ד) ע"ש כ א,

עין משפט
נר מצוה

טב א מ"י פרק א
 מתמורה הלכ"א:
טג ב מ"י פרק 7
 מפהמ"ק הלכ"ו:
מד ג מ"י פרק ה מערפן
 הלכ"ט:

נוסחת הבבלי

[illegible]

הגהות הגר"א

[illegible]

תורה אור השלם

1. דבר אל אהרן ואל
בניו ואל כל בני ישראל
ואמרת אליהם איש איש
מכית ישראל ומן הגר
בישראל אשר יקרב
קרבו לכל נדריהם
ולכל נדבותם אשר
יקריבו לי לעלה:

[illegible][illegible]

(א) רב חזקיה בשם רב חסדא תיפתר (א) שפראן תמימין והוממו רבי יוסה בשם רב חסדא מתני' אמרה בן ולדן וחלפן אמר לאחר פדיונן (ב) רבי חזקיה בשם רבי יוסה קדשי ברק הבית שפראן תמימין יצאו לחולין (ג) אין תימר לא יצאו לחולין היאך קדשי מוכח חלפן על קדשי ברק הבית בעלי מומין קדשי מוכח חלה עליהן ליהרר מילה (ד) לגיזה לעבודה הפרשי (ה) נקבה לעולתו ולפסחו ולאשמו עושה תמורה ר"ש אומר לעולתו עושה תמורה לפסחו ולאשמו אינו עושה תמורה רבי' בן יהודה אומר משום ר"ש לעולתי ולפסחתי ולאשמו אינו עושה תמורה אמר רבי יוחנן מעמא דר"ש שכן מצניו נקבה בעוף כשירה לבא עולה וא"ר יוחנן מעמא דר"ש בן יהודה אם מין במינו הוא חלוק עליו כל"ש מין בשאינו מינו איזהו מין במינו שהוא חלוק עליו כהרא (ו) דתני (ז) אשם בן שנה והביא בן שתיים (י"א) בן שתיים והביא בן שלש לא יצא (יב) שמוען אומר כל עצמן אינן קדושים (א"ר) ר' יוחנן ר"ש ור' יהושע שנייה אמרו דבר אחד כמה דר' יהושע אמר נקבה לעולה לא קדשה אלא הקדש דמים בן ר"ש אמר נקבה לעולה לא קדשה אלא הקדש דמים אין תימר קדשה קדושת הגוף ידעו אמר ר' אני רואה את דברי ר"ש בפסח (שמוא הקדש) שהמותר פסח בא שלמים ולמא אין אני רואה דברי ר"ש באשם (שמוא הקדש) שהמותר אשם בא עולה אמר רבי אבין אם הקדש פסח בא שלמים גופו קרב שלמים אם הקדש אשם בא עולה אין גופו קרב עולה (י"ג) מהו כדון ההין אמר הקדש דמים (קדוש) הקדש יהיה אמר הקדש גופו (קדוש) הקדש: (י"ד) ועירא והשן ר"ש לקיש מעמא דרבי יהושע (י"ה) אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל ואמרת אליהם איש איש מבית ישראל וגו' אשר יקריבו לה' לעולה הכל קרב לעולה לרצונכם תמים וזכר מנין אפילו נקבות ת"ל (י"ז) בבקר לרבות את נקבות רבי יצחק בי ר"א שאל כתיב וזכר ואת אמרת בבקר לרבות את הנקבות ודבות' כתיב תמים ואת אמרת בבקר לרבות בעלי מומין מה ביניהן (י"ח) רב אמר שבמא דכרדכא ביניהן: ר"א אומר ימכרו כו' המין: ר' אבהו בשם ר"ש בן לקיש מעמא דר"א (י"ט) אל אהרן ואל בניו וגו' אשר יקריבו לה' לעולה הכל קרב עולה לרצונכם תמים וזכר יוכל אפילו עופות ת"ל (כ) בבקר ולא עופות רבי ירמיה ור' (כ"א) בן בר חייה הווין יתיבין ואמרין תמן אמר ר' יוחנן מעמא דר' שמוען שכן נקבה שבעוף כשירה לבא עולה וכא אמר הכין א"ר

[illegible]

תקלין חדתינ

[illegible]

_____

ות: שפתין מדרג וכו'. שדורשין לחזן בריים וזף זה שמוסר נפשו לה' נחורס: מה הל' סופרים. מלי רעויהו ודנחיהו קדלי דכרי: ספורוס ישי משקת חרומות: ה' דברים חייבין נחלה. ריש פ"ק דחלה: פ"ו נשי. קחא: ל"ט אבוס מלגוס. שנה פיק כלל גדול: מה הל' סופר. דמבי

ייבב"ן

על הרפסע ואוכלין כשר ושומין מים שאסורין
 ששומין יין כדכתיב יין ושכר לא תשת וכו' חור
 בלא לדי חול מעשים והו' ידע דירין חור
 טב למעיה' : כנוגלי חופר שימין שיזיו מזוין
 מים לעולי רגלים : גביני כרח היה שפסגים ואומר
 עמדו הכהנים לעבודתם כס' כדלפתא ביזמא
 פקא : (דף ק"ג) ממנה על הפקעין ירושלמי
 שהיה מוציג את הפסילות כדמין מגללי מכנסין
 לשכסם והמכניסין היה מפקיעין וכן הו' מדליקין
 כהנים צית השואבין וקסא דצנצנא ביזמא (דף
 כג) מפסע מלי פקעין את רבי יהושע' (דף קס"ד)
 מלי מרעמחא אחר רב פפא דמריקא דטיישי
 דפקסין רבי כדמליא וילא עזר אלף שלוקא מן
 הממונה כפקסין : הלללל : משלון גלגלל שמע
 כלי שיר על השיר נעימה יחירה היה ידוע אמר
 עליו על היגרסון על גלי שהיה מנעיש את קולו
 חמר וכשהיה נעץ נדולו לתוך פיו היה מוציא
 כמה מתי וזמר והיו אחיו ההכנים מקריין בבת
 ראש : על מעסע לאס הענים : שאין אלס יודע
 לדיות כחוסם כדלמר ביזמא פ"ג : ונית אפניס
 על מעסע הפקטור : שאין אלס יודע כמחוס שיהא
 מחמר ושוכל נחמקל : על הפירוסה שהיה ממונה
 על אורזי פירוסה : פירוסה המגניס שהיה מלגס
 נגד כהונה גדולה נגד גלול בשעת עבודה :
 ירושלמי מעסע בנכון אחד שהלגס לפקדושי
 אחד ונתן לו מ' וזכוסין ומקין שהיה נאמן
 ממונה עליקן שלא יהא כסן כסאי לגזשין לאחר
 רש מפפסיס שהיה מלגסין על רשאי וימחקקן
 שיעבדו מלגסין לו ואלי ג"ל :

תקלין חדתי

חכמה ותבונה: **ה'ר"ב כ"ב** כו' **חז"ר** דקנא
מעלות ותוהו: **לשנה** וגם מעלת החכמים שנה
הכל נקט לה הכא: **חלקו** לו **דכ"ב** א"ו. ר"ע
שכרם וז' למחזירי שנים **ביום** מגילה וכולו
ומתחיל **לחלל** ד"ע **ואתחנן** כ"ד **היה** העולם
שם עד שנה **ר"ע** **אלל** דכ"ב **והיה** כו' **והעמד**
למחזירי שנה ולכן **חלקו** לו **דכ"ב**
חלק עולם הנה לו ותמלדו **ויפיה** דקנא **חל**
עומדים שנה ל"פ' לו **היה** לו **שנתינו**
עומדים נפשו **ב** קידוש **כ'** **והכל** שלל
האשים כמ"ס חתה **רבי** עקיבה **והיה** מה **ה**
במזליו **כ'** **והיו** שאלה **חזק** **אשר** למות
נפשו **שחבר** נפשו למותה **ומה** **שחבר** כל יום **היה**
מטעם לקיים **ואתחנן** **כ'** **בספר** **והיו** **שחבר**
נפשו **והיו** **לשנה** דקנא **שחבר** שערור **עליו** **שחבר**
מקביל קבלות **ואם** **תופשים** **מנה** **ח"י** **אל**
כו' כמחללי **שנתינו** **כ'** **א"ש** **כ"ב** **פ"ק**
השמיטה **ומתכנס** **היה** מקובל **מיד** **מימי** **א"ש** **כ"ב**
כמ"ס **הנחיות**: **כללים** **ופריש**. **ולשנה** **מה** **כלל**
אשרי **וכלו** **אחרי** **כללי** **הלכות** **שחבר** **היה**
דוד **כל** **קן** **וקון** **חל** **מלך** **אל** **הלכות** **שהיה**
אחרתו **מתחיל** **לדוריתו** **מעין** **היה** **כ'** **ד"ר**:
מה **ה"ל** **פורים**. דכ"ב נקט משמתינו מפורס וכולו
קנא **לדוריתו**: **פורים** **כ'** **פסוק**. **כל** **שנה** **כ"ב**
עני **העירוש**: **היה** **וכור** **ומכור**: **חמס** **אל** **יפרסו**
כו'. **ואם** **ללל** **חמס** **אלה** **כ'** **ד"ר** **למחזירי**
חמס **לשנה** **עלמלל** **לחמס** **כ'** **אלל** **דלול**
ללל **כל** **הש"ס** **ומתחיל** **כסדר** **ההלכות** **וקנא** **כסדר**
לשנה **אלל** **דקמך** **דקס** **לשנתינו** **לחמס**:
למפורס **אלל** **הפורס** **מה** **ה"ל** **פור**. **דכ"ב** **שם** **אשר**
מה **הקל** **לחמס** **שחמלל** **לשנה** **הכ"ן** **הפורס** **פורס**
כ"ב **למח** **כ'** **וקני** **דכ"ב** **הפורס** **כ"ב**
ה"ל **פורס** **כסדר**: **כס** **ש"ס** **פורס** **דכ"ב** **פורס**
ה"ל **פורס** **דכ"ב** **חמס**. **ויפיה** **דקנא** **דכ"ב**
למח: **כ'** **היה** **מכור** **שכנס** **חמס**. **ויפיה** **דקנא** **כ"ב**
כסדר: **ה"ל** **וקני** **לו** **ש"ל**. **לחמס** **שכנס**.
שחבר **שכנס** **אל** **לשנתינו** **כסדר** **ה"ל** **ה"ל**
שכנס **לשנתינו** **וכמ"ס** **לשנה** **מחלל** **הקדוש** **כ"ן** **ה"ל**
דקני **לו** **מכור** **שכנס** **לחמס**. **לשנתינו** **א"ש**
שכנס **מעלת** **הלשנתינו** **ה"ל** **מחלל** **שכנס**
לשנתינו: **ה"ל**. **מכ"ס** **כ"ב** **מחלל** **ה"ל** **ה"ל**
השכנס **דקנא** **לחמס** **מ"ס** **לכו** **למח** **לחמס** **ש"ן**
שכנס

אמר רבי יונה כתיב ¹לכן אחלק ל כרבים ואח
עצומים יחלק שלל ^(א)זה ר"ע שהתקין מדרש
התלכות והגדות ויש אומרים אלו אנשי כנסת
הגדולה היקנו אלא מה תקנו זה ככלות ופטרות
אמר ר' אבהו ^(ב)כתיב ²משפחת סופרים יושבי
יעבץ מה ת"ל סופרים אלא שעשו את התורה
^(ג)ספרות ספרות חמשה לא יתורמו תרומה ה'
דברים חייבין בחלה חמש עשרה גשים פטרות
צרותיהן שלשים ושלס כריתות בתורה שלש עשרה
דבר נאמרו בנכלת העוף הטהור ד' אבות נזיקין
אבות מלאכות ארבעים חסר אחת אמר רבי (אחא)
אליעזר כתיב ³לעזר הכהן הסופר מה ת"ל סופר
אלא כשם שהיה סופר בדברי תורה כך היה סופר
בדברי חכמים ד' חגי כשם ר' שמואל בר' נחמן
הראשונים חרשו וזרעו נכשו כיסחו עדרו קצרו
עמרו דשו וזו בררו כהנו הרקידו לשו קיטפו ואפו
ואנו אין לנו ^(א)למלאכ' ר' אבא בר (יונה) זמינא
בשם ר' זעורי ^(א)הוון קממאין מלאכין בני
אנש ואין זעורי בני אנש אין קממאין א"ר מנא בתיא
שעתא אמרין אפילו כחמרתיה דר' פנחס בן יאיר
לא אדימינן חמרתיה ^(ב)דר"פ בן יאיר נגבתה
ליסמאי בלילאי עכרת סמירא נבון תלתא יומין
ולא טעמא ^(ג)כלום כתר תלתא יומין אימלאכין
מחורתה אמרי אפקינון פון תבא דתי תמימות נבון
אפקונה אזולת קמת לה על תרעא דמרה שריית
מנהקת אמר לון פתחון להרא עליביתא דאית לה
תלת יומין דלא טעמא כלום פתחון לה ועלת לה
אמר לון יהבו לה כלום תיכיל יתבון קומה שעורין
ולא בעית למיכל אמרין ליה רבי לא בעית למיכל
אמר לון מתקנין אינון אמרו ליה אין אמר לון
יארמיתון דמיין אמרין ליה לא בן אלפון רבי
"הלוקה" זרע לבהמה קמח לעורות שמן לאור
פפור מה דהמי אמר לון ^(א)מר עזבד לא להרא
עלובתא דהמיה מחמרי דר גרמה סגין וארמין דמיין
ואבכלת: פתחיה על הקנין: ^(ב)בא וראה מה גדול
הוא כחו שלש אותו האיש פותח דברים ודורשן:
יודע כע' לשון: תני' ^(ג)סנהדרין שיש בה שנים
שיכולין לדבר וכולן ראויין לשמוע הרי זו ראוי
לסנהדרין ג' הרי זו בינונית ד' הרי זו חכמה וביכנה
היו בה ד' בן עזאי וכן וזמא וכן חכמיא ור"א בן
מחיה ^(ד)חנניה ^(ה)חנניה א"ר ^(ו)סמא פתח
אחת יכשה א"ר ולא ידעו מריבין להביא עומר והוה
תמן דר אלס דהיה יריב חד ידיה על גנות וחד
ידיה על צרפים איתניה קמיה דפתחיה אמר להו
אית אחר דמתקריא גנות צרפין או צרפין גנות
אזלין אחתן ואשכחן א"ר יוסה ^(א)בין ר' רבי בון
פעם ^(ב)לחמן ^(ג)נשדף כולו העולם כולו היו רדיען
מריבין להביא העומר והוה תמן דר אלס דהוה
יריב ידיה על עיניה וידיה על סוכרא איתניה
לנבי פתחיה אמר לון אית אחר דמיתקריא עין סיכר
אזלין סוכר עין ואזולון תמן ואשכחון ^(ד)ג' גנים
הביאו וקחת אחת אומרת לעינתי ואחת אומרת
לימתי ואחת אומרת לזיבתי זו שואמרת לעינתי
סברין מימר שופעת כמעין אמר לון בעינאי סכנת
זו שאמרת לימתי סברין מימר שופעת כים אמר
לון בימא סכנת זו שאמרת ליזבתי סברין מימר
זבה מימא אמר לון זאב כה לימול את בנה: כן
אחיה וכו': ²על ידי שהיו הכהנים מהלכין יחפים
על הרצפה והיו אוכלין בשר ושותין מים היו באין
לירי חולי הכהנים והוה ידע האי דין חמר טב למעייא
חופר שיחין: ³שהיה חופר שיחין ומעורות והיה ידע

השניים הם גרסא דמחתי: לכן חלקנו לו כרבים
יהיה לו חלק בחמה ה' כרע: ה' זאת עמיתו
ספורים שקבלו במחנה על השלוקות שצדיק וכו'
רפ"ק דמנחות: ל"ו כרסום. רש"י מנחות: וכן
לגורא הכין ספור: ספור דברי מלכות ה' וספור
במלך ליל: אלא כשם ספור ספור דבריה תורה.
שנהל על החלומות שבהם שנהל וספור החלומות:

עין משפט
גר מצוה

ב א מ"י פרק י"ג ממעשר
הל"ד:
ג ב מ"י פרק א מסנהדרין
הל"ו:
ד ג מ"י פ"ז מכלי המקדש
הל"ד:
ה ד מ"י שם הל"ו:

נוסחת הבבלי

והואלס מעבדוה ועמדה עץ פתח כפרו חסד
והואלס לעקב: **ל' ר' עננה.** פתח חסד
לענה זו דהא שלש ימים שלא אכלה כלום: **ספן**
ל. והנכסה: **אמר** לה ר"ם מן לא אכלו ותמן
לפני ששירים אלו רתמה לאכל: **אמר** לה
והי מתקנים הם השעורים שאין בהם פסולת:
ארימיון דמיין. הפרשן מהם דמאי: **אמרן**
ל. לא קן לתדמיו ריבוי הלוות פירות מה
הסרס לרע או להאכלין ששירים מן הדמיו
דיקון דרבי משה הדין מעשיהן לא גזרו כללו
כיון שחור אכלת מן בעלמיו: **קמה לשרה.** לעבדן
ישמן לגד פסור מן הדמיו או נמי להא איה
זולתו: **אמר** לה ר"ם מה עשה לענה זו שיהא
מתחרה על עצמה הרינה והפרסוה לענה זו:
שיורע נכסיה: **בשבעים** שאין וסי' לארין לשמו
שכן בדיקין נכסיה לא ארע' שאין לענה:
ס' לארין **לפסדירין.** וסבדו על זה דהוקם: **ששה.**
שיורע נכסיה: **ארבעה.** שיעורם נכסיה לענה:
שאלה דרבי הושעיה או דיעו ארע' לענה:
והוא חסד: **ס.** דהא שאלו שמוע ולינו מדבר:
לרשין. הוא סוכה שאין לה גג אלא חדה מתחלה
פסחה: מעברה: **אייטוינו** מקו: **היהוא** לפני
שמייה לבסין ממנו ארעיה וסוכה: **ל' ר' מ.**
איהא מקום בלוי' ששמו גגות דרשין או דרשין גגות
ויהלכו סע' ומלא': **שנדק.** נלקח בשדוקין: **סוכה.**
חור כמחנות הדלת שם מוהים הדיבה לעבד:
שועטע דמיס דמשיין. ומכילין און אסד סוכה א'
תחלת חוריה: **עלה** דין זכר: **סוכה.** סוכה:
והוא דכרס וכלו עולה כיון **שבעים.** בעברה חור

הגהות הגר"א

[א] ז"ל אנו אין לנו פה לאכול.
וכ"ה צעירובין פ"ה לחות האבן
אם משים אדם לחיו כלאבן הזה
שאינו נמח וכמ"ש פתח פומך
קרי וכו'. תני וכו'. שגא' כי חיים
הם למוציאיהם למוציאיהם בפה
ואנחנו מתעללים בהם:

גליון הש"ס

[6] עי' חוספות קדושין ל ע"א
ד"ה נקראו: **[7]** עיין תוס'
חולין דף ז ע"ב ד"ה הא:
[8] עי' תוס' נמחות דף סד ע"ב
ד"ה ועל ומוס' ב"ק דף פב ע"ב
ד"ה ועל:

תורה אור השלם

1. לכן אחלק לו בָּרִיִּים וְאֵת
עֲצוּמֵי־יָחֶלֶק שְׁלָל תַּחַת
אֲשֶׁר הִיחֵל לָקוּחַ וְנִפְשׁוּ וְאֵת
פְּעִימֵי־נִמְנוּ וְהוּא חָטָא רַבִּים
נִקְּאָא וְלִפְשֵׁימִּי וּפְנִינִי:
יִשְׁעִינּוּ יָדֵי
2. וּמִשְׁפּוֹחוֹת סְפִירִים יִשְׁבִּי
וְיַעֲבֹץ בְּרָחִים שְׁמַעְתִּים
שׁוֹכְתִים הִמָּה לְקִינִים הַבָּאִים
מִמֶּנּוּ אֲבִי בֵּית רַבִּי:
דְּבִרֵי הַיּוֹמִים א ב ג ה
3. וְהָהָר שְׁנֵן הִשְׁתַּחֲוֶה אֲשֶׁר
תָּתַן הַמֶּלֶךְ הַשְׁתַּחֲשֹׁמָה
לְעֹלְמָא הַכּוֹהֵן הַסֹּפֵר סָפֵר דְּבִרֵי
מִצְוַת יְיָ וְהִקְיָ עַל יִשְׂרָאֵל:
עוֹרָא ד יא

[illegible]

ויהא' דין חמר סמם למע"א: נחוניא

לנו ידוע כי לא כל המעשים המצויים ב"חמץ" הם עבירות. למעשה, ישנם מעשים המצויים ב"חמץ" אשר אינם עבירות, וישנם מעשים המצויים ב"חמץ" אשר הם עבירות. למעשה, ישנם מעשים המצויים ב"חמץ" אשר אינם עבירות, וישנם מעשים המצויים ב"חמץ" אשר הם עבירות. למעשה, ישנם מעשים המצויים ב"חמץ" אשר אינם עבירות, וישנם מעשים המצויים ב"חמץ" אשר הם עבירות.

2. ומשפחות ספרים ישרי
יעבץ תרעתים שמעתי
שוכותים המה הקנים הבאים
מחמת דבר בית רבב:

3. וזה פרשן הנשתן אשר
נתן המלך ארתחשטא
לעזרא הבן הספר ספר דברי
מצות יי חקור על ישראל:

עזרא יא

(א) ככלי ב"ק נ א ירושלמי בינה
פ"ג הל"ח ותענית פ"ב הל"א,
(ב) ב"ק דף נ א יצמות קבא ב
ירושלמי דמאי פ"א הל"ג, (ג) יומא
כ, כ (ד) יומא כ ב וירושל' סוכה
פ"ה הל"ה, (ה) אמרו, (ו) ירושלמי
יומא פ"ב הל"ב ירושלמי פאה
פ"ח הלכה ג, (ז) תמיד פרק ג,
(ח) יומא נח ב (ט) יומא נח א וירי'
שס פ"ג הל"ט,

לבא ומה ראית מעלה עשן לגדי גומיות
(מלכתי הייתי עוזרית אני חכו א') פנו

חזק לטוב: המילה **הוא**, שמתאים לה להכירם וסדר פטומו: **מטא**. אין להכירם לנצח שהי יתר שנותם היתה לשמים שהי עכשיו מקרה להגן אג"פ שאני ממשתמח: **היה מלכס בגדי כ"ג**. שהיו נאין ומרהוין: **לאסטרטיות**. שר משי החילות:

החלבה ב מתני' גורמים. הם שממנו הקדש חתם ידו והם פורין ערמין ומדמין יכל מלאכה והקדש גנשה על ידו: **אמרמלך.** למעלה מן הגזברים יהיה נעטרין אמר על שלו ובגמ' לויף לה הממונים אלו מקרא: **גמ' פסולין.** והוא שררה למעלה מן האמרמלך: **גורבין.** אע"פ דנקרא לא כתיב גורבין מסביר דיעין שהיו גורבין

רובב"ן

[illegible][illegible]

ת"ר"ן. אמוראין ח"א לגנאי וח"א לטוב מ"ד לגנאי
לקרן ור"ק נמזר חזר נקטס תשניון עז טרסה
הקדש: וכן חסוריו חסוריו לקדש. ואלו אמרין
משמיו של יוחנן שם שנתערבו נמטות של
המקדש: **מחשבים:** מחשבים לו עד הערב. שדחיוני דמי יוחנן
ואמאי? אם תמלאו מעות יתירס כדי יוחנן כנגד
המעות שאליו זה שאלך ממני תמטני לו. וכן
היום כחוס: על החוס יום פלוני בשבת: **מפני**
הדמיון: שמה מלא חוסם ענין מחבירו או
מחבירי אי מוחין בלג עשני לקח נכסי משמיו
למנו רשאי להוציא שהאזנני מחזר אחריו ועוד ים
לחוס שמה לקח חוסם בשער הול והנעני עז ע"ה
היורק: **נפיר** וכלן **נפיר** חוסם דל למח של
חוסם נכסי עשני הול לו להוציא חוסם גריר: ומשני
היה **מכיל** לזנו פטו. כדי שיכיל גם לו שמן שזר

ההערתו נתתן מנחם ובהיותו והמורה נחלק לבסוף
בין קדש הקדשים ולבין שהיה שם עשרת הקדש
לפניך ונתן לו חותם כפני עשתי שהיה נסכי הקדש
ולו שמן: כרס כרסן: אבל לרען כל היו
מוקדשין לחצוה על אלף חותם של ידע ולבט שכן
למדתן בהיותו היה מביא מביתו קדש איש אף
לחצוה שכל יד היו לרעין חותם כפני עשתי
לחצוה לתת לו חותמתו נדי: נסכי רחל: כנסה
שאלין נוכחים כחמתי: ומשני מן מה דהני כחמתי:
גדי חמתי וכו': משענין לנסכי רחל כנסכי שור:
ספירי צאן היה חילוק בין נסכי עגל לנסכי שור:
גמל^א [ואיכבן צואי חוטא דלמה היה מביא לוי עמו כרס כרסן מביא גדי נסכי רחל מה
מה רחנין צואי משמש^ב נסכי צאן גדולים וקטנים וכרס ונקבות הדא אמרי נסכי
רחל כנסכי גדי רכתיב^כ כשה יעשה לשור האחד או לאיל האחד או לשה כבנשים או בעוים
לשור^ה האחד למה נאמר מגיד שלא חלק בין נסכי עגל לנסכי שור שהיה ברין
בין הצאן טעון נסכים וכו' הבקר טעון נסכים אם מצאנו שחלק בין נסכי כבש לנסכי איל
לכך

[illegible]

(א) תמיד ח ב, (ב) צנח בחרה
ח ב, (ג) שס, (ד) נדרים לח א
(ה) ויקרא רבה פ' (ו, לב) צבלי
קדושין לב ב ירושלמי נכורים
פ"ב הל"ג ועיי' ש"ר פ' נא,
(ו) מנחות זב א, (ז) מנחות
לא ב.

עין משפט
גר מצוה

ט א מ״י פֿון מעלי
המקדש הלל׳ן:
יב מ״י סס ה״כ:
יג ג מ״י ספּד הלכה
יה׃
יד ד מ״י פרק ט ממע
הלכה ה׃
יז ז מ״י פֿעד מעלי
המקדש הלל׳ן:
יח ו מ״י סס ה״א:
יט ז מ״י סס הל׳ן:
כ ח מ״י סס ה״כ:
כא ט מ״י פרק ב
מעשה׳ן הלד׃

נוסחת הבבלי

(א) נאמנין הא לך וו כו'
מעשה אין אתו רשאיין לספר
בגנותן של אלו: (ב) שררה
על הצבור בממון פחות מבי'
כו' ואלעזר שעל הפרוכת
כו': (ג) למלך המלך ריאה
כו': (ד) חמו קופריה אכיל
כו' לשבח הלווי מחמי
לדיקא כו':

הגהות הגר"א

[א] וְלֹא יִלְכָּךְ עֲזָרָא חִיטָּא
 דִּלְלָמָּה חֲפָזִי שְׁמַיָּא לִּגְזֵי
 עֲמֹו בְּרַם כְּרִבְנָן יִכְוִי יַעֲרִי
 בְּקִי"ע שְׁמַפְרָשׁ גַּם כֵּן עַל
 דְּקָדְרָה הִגְהִי"ה וְ:

תורה אוד השלם

1. ויחאל ועזוהו ונתת
ועשהאל וירימות ויונבד
ואליאל ויסמכיהו ומחת
וכניהו פקדים מיד
כונניהו וכניהו ושמע
אחיו במפקד יחזקיהו
המלך בעזניהו נגיד בית
האלהים:
דברי הימים ב לא יג
2 ודם יקח את הזהב
ואת התכלת ואת
הארנוק ואת חולעת
השני ואת השש:

שמות כה ה
3. וַיֹּאמֶר יי אֵל מֹשֶׁה
פָּסֵל לָךְ שְׁנֵי לַחַת אֲבָנִים
כְּרָאשִׁים וְכַתְּבֵנִי עַל
הַלַּחַת אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר
הָיוּ עַל הַלַּחַת הָרָאשִׁים
אֲשֶׁר שָׁכַרְתָּ:

שמות לד א
4 וְהָיָה בְּעָצַת מֹשֶׁה אֶל
הָאֱלֹהִים יִקְוֶה כָּל הָעָם
וְנִצְבּוּ אִישׁ פֶּתַח אֹהֶלוֹ
וְהִבִּטּוּ אַחֲרֵי מֹשֶׁה עַד
בָּאוּ הָאֱלֹהִים:

שמות לג ח
5. כִּבְהָ יַעֲשֶׂה לְשׁוֹר
הָאֶחָד אוֹ לְאֵיל הָאֶחָד
אוֹ לְשֵׁה בִּבְכֵשִׁים אוֹ
בְּעוֹיִם: כַּמְדָּבָר טו יא

(א) ירושל' פאה פ"ח ה"ת
(ב) ויק"ר פ' (ג) ע"י
כתוב' (ד) חתני' כא א,
(ה) היצ"ן (ו) גראה דחפר כחן
ו"ל ומשני כיוי מחמתין
לצורך צדק הציט כלומר
בשעה שהקדשו יכו' כ"ל
ויר"ל דהירושלמי משני
דחמתי' מיירי דעיקר
קדושתן היה לכה"כ

לִכְךָ נַחֲלוֹק בֵּין נֹסֵכִי עֵגֶל לֹנְסִכִי שׁוֹר ת"ל כֹּכֵה
יַעֲשֶׂה לְשׁוֹר הָאֶחָד מִגִּיד שְׁלֹא חָלַק בֵּין נֹסֵכִי עֵגֶל
לֹנְסִכִי שׁוֹר אוֹ לֵאמֹר לִמָּה נֶאֱמַר שֶׁהִיא בְּרִין אִם
מִצָּאֵנוּ שֶׁחָלַק בֵּין נֹסֵכִי בֶן שְׁנֵה לֹנְסִכִי בֶן
שְׁנַיִם לִכְךָ נַחֲלוֹק בֵּין נֹסֵכִי שְׁנַיִם לֹנְסִכִי שְׁלֹשׁ
ת"ל י' אוֹ לֵאמֹר הָאֶחָד אוֹ לִשְׁשׁ בִּכְבֻּשִׁים לִמָּה נֶאֱמַר
שֶׁהִיא בְּרִין אִם מִצָּאֵנוּ שֶׁחָלַק בֵּין נֹסֵכִי כֹכֵשׁ לֹנְסִכִי
אִל לִכְךָ נַחֲלוֹק בֵּין נֹסֵכִי כֹכֵשָׁה לֹנְסִכִי רַחֵל ת"ל
אוֹ לִשְׁשׁ בִּכְבֻּשִׁים אוֹ בָּעִיּוֹם נֶאֱמַר שֶׁהִיא בְּרִין
אִם מִצָּאֵנוּ שֶׁחָלַק בֵּין נֹסֵכִי כֹכֵשׁ לֹנְסִכִי אִל לִכְךָ
נַחֲלוֹק בֵּין נֹסֵכִי גִיד לֹנְסִכִי חִישׁ ת"ל א' בָּעִיּוֹם
הַקֵּשׁ קָמַן שְׁבָעִיּוֹם לְגִדֹּל שְׁבַתִּישִׁים מִה זֶה בִּשְׁלֹשֶׁת
לִגְזֵן אָף זֶה בִּשְׁלֹשֶׁת לִגְזֵן: וְשֶׁם הַיּוֹם כְּתוּב כ':
(א) הֵנָּע כְּעֶצְמָךְ שׁוּיָג אוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁם מִשְׁמֵר הִיא
כְּתוּב עָלָיו שֶׁם הֵנָּע כְּעֶצְמָךְ שׁוּיָג אוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁם
הַיּוֹם שֶׁם שָׁבַת שֶׁם חוֹדֶשׁ הַיּוֹם כְּתוּב עָלָיו אִפְּלוֹ
רִצָּה לִינִי אִם מִינִי לִינִי:

[illegible]

בכל יום חד זמן הוה ליה אורחין
 ויבסעו מרי עלי בגין דהוה לי אורחין
 בגין כן לא אכלית עם מרי יומא דין
 ולא מתחממים יקבל פיוסך א"ל דא
 דסגין נהורא לקרתייה יתב ליה ר"א
 ויא יתב ליה ר"א בן עקב לרע מיניה
 ליה ר"א בן עקב יתב לרע מינך וצלו
 ולא חמי דין דחמי ולא מתחמי גמול
 א (רבה) הוה מטיילין באילין כנישאת
 קעו אביתי כאן אמר ליה כמה תפשות
 אורייתא רבי אבון עבד אילין תרתייה
 דסדרא

1. בקה יעשה לשור
האחד או לאיל האחר
או לשה בבשים או
בצעים: כמדבר טו יא
2. לא תסיג גבול רעך
אשר גבול ראשנים
בנהלתך אשר תנחל
בארץ אשר יי אלהיך
נתן לך לרשתה:

4. אֲשֶׁר יִמְשָׁכִיל אֶל דָּל
בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יָיִן
תְּהִלִּים מֵאֵב

שלשה עשר שופרות פ"ו שקלים העדה

מסורת הש"ס

זה ומוס' גורסין משוך ב' אמות ותמל':
 וזה והנחמה הנה עומד בתחלת פשוט אמה
 ב'. פסוק הוא ד"ה ויתקשר מזה מלות
 בתורת משה כבר הוא ויתור וי': ב' משה
 י' התקשר שיהיה יתירה על מנהיג עשה
 בתמיד דבר הוא והנחמהו לבר י'
 וזה אלה אלה מן התקשר: ויברך יאמר.
 וי' ב' ק' הוא והלא עתה דלות שטומין
 ב' ב' אלה הוא נחמד: ומשע עד דלא יקום
 שבערין י' קים הוה על בריכותיו
 על לרי נחמד ממנו אכל שבער ונרץ כל
 לא נחמד נחמד כלו אפי' מנחמין אותה
 נחמד עלה עשמים:

מַתְנִי י"ג שְׁפֹרֶת הִיוּ בַמִּקְדָּשׁ. וְהָיוּ פִּינָה
 גַּד כַּד שֶׁלֹא יוֹכֵל אִישׁ לִהְיוֹת יָדוּ בְּפִינָה
 וְיִגְדּוּ מִן הַקֶּפֶץ וְיִבְלֹוּ מִמֶּנּוּ תַּחֲתֵי אֲשֵׁרֵיהֶם.
 עַלֹּם וְלִנְהֵנֶה גִבְרִי וְנִבְרִי מִפְּנֵים כְּמוֹת לִנְהֵנֶה
 וְעֵשֶׂת הָיָה דָּהָא לֵב אֶחָד וְאֶחָד שֶׁל שֹׁפֶר
 בָּמִי עָמְלוּ וְלִנְהֵנֶה לָבָד וְעַיִן לָבָד דְּחַמִּי
 וְאִילָּן. חֶבֶד לְכַפּוֹרֶת לָבָד כְּפוּרֵי וְאֶבֶן מִזְבֵּיחַ
 וְלִנְהֵנֶה קָרָא מִסֵּם כְּפוּרֵי עַלֹּם שֶׁמִּתְקַלְּפִין יְדֵיהֶם מִן
 הַדָּם בְּדִלְמַתְּ בִּנְיָטִין (דף טו) בְּעֵינֵין^ה נִיחָאֲלָן
 עַיִן לִסְפוּרֵי חֶבֶד בִּכְהוֹלֵי גִבְרָה. שֶׁהָיָה לְנִדְהָ
 לְקֵרֶת הַמִּזְבֵּי: **מַתְנִי** קִינִין. הִיא חֹמֶה חֲגִיל
 עַלֹּם הָיוּ צִי יוֹנֵה אֶחָד שֹׁפֶר לְקִינִי חֹמֶה לֹא
 בָּמִי ר' יְהוֹשֻׁעַ וְיִטְעֹם מִתְּחִלָּה כִּי הָיוּ לוֹ
 (דף טז) דְּשִׁמָּה יְמִיתוֹ אִי מִתָּה: מִתָּה לֵב הַמִּשְׁוֹת
 שֶׁבְּשֹׁפֶר הַלְּהוֹת לֵב הַתֵּלָה ר' רִיבִי דְלִמְנוּחֵי
 בְּחִטּוֹת שִׁמְתוּ בְּעַלְיָה דְּאִלּוּל לְמִישָׁה הִיא נְמִי
 עֲמוּת וְשִׁפְרוּ מִתְּחִלָּה וְעַתָּה מִתְּחִלָּה הַלְּהוֹת
 לֵב מִתָּה וְסָרָה הָאֵם וְנִבְרָר ד' וְזוֹ וְשִׁמְרָה מִתָּה
 וְהִיא לִישְׁתָּרָה ר' יְהוֹשֻׁעַ לְעִשְׂמִיָּה דְלִיב לִיב בְּרִירָה
 בְּשֹׁפֶר בְּעִיבּוּרֵינֵין (דף טז) מִתְנִי חִי: וְחֶבֶד
 קִינִין הִיא חֹמֶה חֲגִיל לָעוֹלָם וְאֶחָד שֹׁפֶר
 וְרִבְנָן לֵב חִיטִּין לְמִישָׁה. חֲגִיל עוֹלָם בִּין מִזְבֵּיחַ
 בִּין צִי יוֹנֵה כּוֹלֵן עוֹלֹת מִדְּבָר: שֶׁיִּי גִיּוּרִין.
 מִתְּחִלָּה בִּיּוֹמָה שֶׁ^ה הִיא מִתָּה רִישׁ בִּין וְחֲחִי
 מִתָּה מִזֵּן לְחִיבֵד לֵב שֶׁיִּי הַשְּׁבִירִים עֲשׂוּתֵי
 גִּיּוּר עַיִם צִשְׁיִי הַהִיִּם שֶׁנֶּאֱמָר וְעִרְבֵי עַלֹם
 הָאֵם וְעִרְבֵי שֶׁם אִי חִי עַיִן לְחִיבֵד לֵב שֶׁהָיָה
 בְּכָר וְאֶחָד וְעַד עַלִּיה הֵכֵן עַיִם בְּכָר
 מִתָּה עַיִן לְחִיבֵד לֵב שֶׁיִי הַשְּׁבִירִים עֲשׂוּתֵי
 בְּכָר בְּתָרָה דְּמִנְחוֹת (דף קו) מ"ר קִרְבֵּן מִלְּמַד
 שֶׁמִּתְקַלְּפִין עַלֹם וְכֹמֶה שֶׁיִּי גִיּוּרִין לֵב וְאִי חֲחִי
 וְהוֹלֵתֵם בְּכָל עַלֹם קִרְבֵּן עֲשׂוּתֵי וְעַתָּה מִתְּחִלָּה
 בְּכָר [ג'] דְּמִסְמִילָתָן הָאִשְׁמֵר הִיא עַלֹם
 מִתָּה דְמִי שֶׁיִי גִיּוּרִין וְיִטְעֹם לְשֹׁפֶר וְהַהִיִּם
 מִקְלָבִין אֲחֻזָּת וְלִקְלָבִין בִּין עַלֹם וְתִקְרִיבִין
 עַלֹם ע"ה הַמִּנְחָה וְלִקְלָבִין בִּין אִי חֲחִי וְעַלֹם
 הַקִּרְבֵּן בְּחֹק פְּטוּר אֶל אִי חֲחִי מִיִּי גִיּוּרִין
 לֵב עַלֹם אִי חֲחִי מִנְחָה הַהִיִּם מִקְלָבִין אֲחֻזָּת
 מִמֶּנּוּ וְתִקְרִיבִין לָבָד ע"ה הַמִּנְחָה אִי חֲחִי אֲחֻזָּת
 בִּין וְעַלֹם לֵב וְאִי הַקִּרְבֵּן בְּחֹק חִיטִּי דְבִיר
 ר' וְחֲחִי אִי חֲחִי בְּחֹק פְּטוּר וְאִי וְאִי
 חֲחִי לְלִשְׁמָה הַהִיִּם: **קוֹטֵן לְנוֹה**. דְּחָתֵן בְּכָר
 וְחֲחִי מִנְחָה ר' קִינִין לֵב: **הָאִשְׁמֵר** רִישׁ
לְנוֹה לֵב יִסְחֹם מִתְּחִלָּה הַמִּתְּחִלָּה מִתָּה יִבֹּא
 עֲמָה חֲחִי לְנוֹה. מִתְּחִלָּה אִי הַקֹּטֵן בִּין חֲחִי
 שֶׁיִי בִיר לְנוֹה עֲשׂוּתֵי שֶׁיִי קֹטֵן לֵב: וְכֵן לֵב
יִסְחֹם מִדְּבִיר וְכֵן. וְסָרָה בְּכָרָה מִתָּה דְּמִנְחוֹת
 וְלִמְלָה נִכְחָל א"ר אֲשִׁלּוּרִי דְלִמְנוּחֵי מִתְּחִלָּה
 פְּרִיטֵי פְּרִיטֵי דְּרִבְנָה לֵב עֲבִיר אֲשִׁמֵּר. וְלִמְלָה
 מִתְּחִלָּה בְּכָרָה [מִתְּחִלָּה] לֵב חֲחִי מִיִּי גִיּוּרִין
 לְנוֹה מִתָּה דְמִי חֲחִי קֹטֵן לְנוֹה וְיִטְעֹם לְשֹׁפֶר
 וְהַהִיִּם מִקְלָבִין אֲחֻזָּת וְלִקְלָבִין מִזֵּן לְנוֹה
 וְתִקְרִיבִין אֲחֻזָּת ע"ה הַמִּנְחָה. הָאִשְׁמֵר הִיא עַלֹם

והבן מביא דמי דרנא ודב גותא לשור ויהינטי
ועושין חוקין דקורין פריס אשר למחנה: **שם** אנכר
שם כנגד מי דאמר ר' חזקיה כנגד ששה מי שנה **לכר**
שם ו' יומא חמר חמר חסדיה מנורה חקיתא
משפחה חמשה זעירי חמר כנגד פ' ועגל ואלו מי
ידועין פ' מביא חמר עגל מביא חמשה קלישין א'
חלוי ובעי ר' יהא דלחמ קטן ויהינטי גדול לא פ' דא
המעות לא יא' ידי נדרו מי שדר עגל כ' פדא א'
מחמיקין ירעו ד' שימחטין וימכרו ויפלו דמיו לא
מחמר גילתא ומעילתא דאלו בני שנה ואלו בני
דקלין לא א' לשפור. והמחמיקין ודא חרש

[illegible]

עין משפט
נר מצוה
יב א מ"י ס"א מ"ח הנחירה
הל"ז:
ב ב מ"י פרק ז משקלים הל"ב:
בא ג מ"י פט"ו ממעשרין הל"ג:
בב ד מ"י פרק ז מעשרין הל"ט
וב"מ:
בג ה מ"י פרק ה מפתח"מ הל"ט:

[illegible]

זלכה ד מתנ' ב'שלה' עשר שופרות היו
במקדש וכתוב עליהן תקלין
חדתן ותקלין עתיקין קני וגזיל עולה עצים לבונה
דבת לבפורת ששה' לנדבה תרתיין שבכל
ענה יונה ועתיקין ר' (ג) שלא הביא אשתדק לשם
שנה הבאה קנין הן חורין וגזיל עולה הן בני יונה
גזיל עולות דברי ר' יהודה וחב'א קנין אחד חמאת
א' עולה וגזיל עולה כולן עולות האומר^א דרי עלי
עצים לא יפחות מזרין לבונה לא יפחות מקומין
והוב לא יפחות משיני זהב ששה לנדבה נדבה מה
היו עושין בה לוקחים בה עולות הבשר לשם
עורות לכהנים וה' מדרש דרש יהודיע כן גדול
אשם הוא אשום אשם לה' זה הכלל כל שהוא
אשם משום חמאת ומזוש אשמה ילקח כהן עולות
בבשר לשם העורות לכהנים ומצאו שני כהונין
יומין אשם לה' ואשם לכהן ואומר^ב כסף אשם וכסף
חמאת לא יובא בית ה' לכהנים יהיו: גמ' תניא^א
אמר ר' יהודה לא היה שופר של קנין בירושלם
ופני התערובות שמא תמות אחת^ב ומצאו דמי
חמאות מיתות מעורבות בהן והתניא^א האשה
שאמרה דרי עלי קן (ג) מביאה דמי קן ונתנהו ביופר
יאוכלת

[illegible][illegible]

גליון הש"ם

[6] היינו ממטרה של משה אבל
שאר הכתובי' שבוטחו מן חזק המצוה
ולכן אחריו ביטאו דמחצו פגע בריש
דלא היה מעביר אלא בשל משה ובו
אפשר לישב דברי הרמב"ם פ"ה
ממעשר"ק ה"ד ע"פ מעשר"ב
מקושרת שריש"א ע"י כ"ח וכו'
דוק;

1. ויעש את מנרות הזהב עשר
במשפטים ויתן בהיכל חמש מימין
החמש משמאל:
דברי הימים ב ד ז
2. ושמת את השלחן מחוץ
לפרכת ואת המנרה נבח השלחן
על צלע המשכן תימנה והשלחן
תחת על צלע צפון:

שמואל ב' 13.

וַיִּקְרָא יְהוָה לְדָוִד וַיֹּאמֶר
בְּבֹכֶךָ וּבְעֵרֶכָּה עֵבֶר וְקִטְרֵת
סִמְמִים וּמִזְבַּחַרְבֵּת אֶת הַשִּׁלְשָׁן הַלְוִי
וּמִנְעוֹת הַזֶּהֶב וְרִתְּחֵי הָעֹר
עֵבֶר עֲבָרֶיךָ שִׁמְשִׁים אֲנֹחֹת
אֵת מִשְׁמֶרֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ וְעָנִיתָ
אֹתוֹ: דְּבַר יְהוָה בְּיָמֵינוּ

14. וְהָאֲמֵנָה וְהַתְּנִיחַ לְבָרְכִים
מִשְׁמֶשֶׁת וְהַחֲזִיק בְּהַרְבֵּי הָאֵשׁ
וְהַיְחָפָז וְהָרֹת וְהַמְלָכִים וְהָאֵשׁ
כִּסְלוֹתָ: דְּבַר יְהוָה בְּיָמֵינוּ

15. בְּכָרָךְ יְהוָה שְׂדֵה עֲדָה אֲחָה
אֶת אֶתְלָתְלָת שְׂדֵה יְהוָה לְדָוִד
שְׂמֹה לֹד וְכֹד

16. אֵשׁ אֲחָה אֵשׁ אֲשֶׁל לֵיךְ
וְקִרְאָה יְיָ
וְלֹחֲבֵינֵים יְהוָה: מְלִיכִים ב' יו"

7. בסף אשם וכסף חטאות לא יובא ב

וּמִשְׁנֵה
אֶחָד מֵהֶם
מִנְהַם מֵהַ
בְּנֵי אֵל
בְּנֵהם הָיָה
מִמֶּנּוּ
כְּלוֹם לֵאמֹר
וְהָיָה בֶּן

(א) אֵלֶּה מִמֵּנֶחַם חֻטֹּא כִּי אֲמַרְהָ
וְהָיָה דְחִוִּי הַמִּתְגַּדֵּב מִמֶּנּוּ מִצִּיּוֹה כִּי
רִאִי אֲלֵנִי בְּשֵׁם רִאִי בֶּשֶׁם רִאִי כִּי
(ב) בֶּשֶׁם רִאִי כִּי נִגְדָה בִּי הָיָה הַחֻטֹּא
אֲמַר נִגְדָה בִּי מִרְחֹב לִפְנֵיךְ מִקְדֹּשְׁךָ
כִּי: (ג) רִאִי בְּרִי נִמְצִי בֶּשֶׁם רִי נִמְן
כִּי וְהִמְצִי שְׂעֵדָה צִית הִי כִי רָב
הָיָה אֲמַר מִשְׁפִּי כִי רָב הָיָה בֶּשֶׁם רִי
יִוִּס כִּי:

[illegible]

בין היום ואוכלם בקדשים. לערב: ואינם חוששים: ואין הכן חושש וכו'. ולא פליג ר"י מלחוק השופר נמלא שכן מעורבות: ופרך ואי א' מהן הוא דיער לורי וכן דמי פרידה אחת דת' י. לא סמכין אביריה למשחי איסורא: אחר הרי על טע. ולא אחר עמים שלא לעץ אחד מהו שיביא א' או שנים: אחרה ר"י אלא עץ א' בור חבוי ודגני

הם שמה תפסל כסן. דחוקה על ביד של כהנים שאין עומדים משם עד שיכלו כל מעוה של אחיהם
שמעו דברי מידע לאחיהם חיששן שמה מהם חלח מהן; וחסני כי קלמריין לרי חמישי תלפריבו יהיה
"מנו" כן. כלומר תלמי ונכור ד' וזו המעטלה ותמכר דלני כן כי קלמריין חשש מעלין וסבלי וסבלי
נן כי ביום עמדו קצין ברעמס פ' פרידיה אלת הדובע הוא ח'י דבר יורי שאור ד' וזו מדינה א"י א'
ואוכלת בקדשים "ואינה חוששת שמה תתעצל בהן
[א] ואינה כרהה חושש שמה דמי המזאת חמימה

אשם מצרע ומותר מנחת חנוכה ומותר עשרת
הביצים של כ"ג שנים היא נקראת חטאת שנאמר
והוא נתקחו וז' עשרתה הביצים. לא אשעיף אמת
בכבוד מיתר חטאת ומותר אשם ומותר אשם מיר
ומותר אשם מצרע ומותר קניין אלו קניי חובה
ומותר מנחת חנוכה מכלי אלו לקניין חומר
הבשר לשם הערבות להבטיל בשאר עולות
שנאמר עור העולה אשם הקרוב לכן לו יביא.
מכבוד אחד אומר אשם הוא אשם אשם לא
נפיקת בפרישת כזה האשם המושג לו לכן לא
יבידל כל שהוא בזה משום חטא ומשום אשמה
האשם חייב אשם כנון אשם גולת אשם מיר
אשם חלוי אשם שפחה חרופה אשם יביא אשם
המצרע אשם הכפרים אשם ונאכל והביא חסר
מחמי ומנא הראשון ירעה עד שפחאש ומכר
ויפלו דמיו לנדבה. מותר חטאת מי שהפריש
אשם ונאכל והביא חטאת מחמי ומנא
הראשונה לרנן דפליגי עליה דר' בתמורה פ"ד
הערע עד שפחאש ויפלו דמיה לנדבה ולא
אחלה נתימה אחלה ונאכל אשם כפרה ור'
אחלה אפילו אחלה לאחרא לאחרא אחלה נתימה
ממסכתה לו בגון שפריש שני נהמות לאחריות
החמין הערע. ולר' תשנין דלמחר כל צדוקין
אחלה אפילו הפרישן לאחריות לא שפחאש על
אחלה כדאמר ר' אמי הפריש שני צדורי מותר
מחפכר דאמר חסן והשני יפלו לנדבה ומוקין לה
בתמורה פ"ד אליבא דר' שפון. א"ר הפריש
מטע לכל אלו ומותר מותר נדב:

[illegible][illegible][illegible][illegible]

[6] עי' חוספוט מנחות דף קו ע"ב ד"ה לא: [3] עי' חוספוט מנחות דף יא ע"ב ד"ה קומן: [א] ועי' ברמב"ם פ"א מפהמ"ק הלכה ח פסק דחצר לנזותה כשר ועי' נד"מ שם ואפשר שסמן על היד הנזורה: [7] עי' פוס' מנחות דף מו ע"ב ד"ה לא:

ו. וככלותם הביאו לפני המלך והיהודיע את שאר הכסף ויעשדו כלים לבית יי בלי שרת והעלות וכפות וכלי זהב וכסף ויהיו מעלים עלות בבית יי תמיד כל ימי יהודיע: דברי הימים ב כד יד

(א) א"ה ערעב מקראות יש כאן כ'
 י"ש דקרא ויאמר המלך ויעשו ארון
 א' וגו' הוא דג"ה ב' כ"ד וסופא דקרא
 יקב חור בלתי הוא בתלמיס ד יב,
 (ב) לעיל פ"ב הל"ד וס"ג, (ג) ר"ג,
 (ד) לקמן הל"ג, (ה) ב"מ כו א פסחים
 ז א, (ו) חולין לה א.

אליהם נדמהו והמה העיר הקרובה
 36 החלל: **מחלה על מחלה יסלו לנדרם**. צמח מפרס
 טעמא: **מחלה על מחלה יסלו לנדרם**. דלכונה הלא נחמם
 קרן ועיס מכשירי קרן: **מחלה על מחלה יסלו לנדרם**
עולס. מפרס צמח: **גמ' ופרק לא לנדרם**. לא היה לו
 למח לשנות אלא ממות שמואלו בין שקלים לקרן שהרי
 שופר על שקלים היה סמוך לקוים לפי מדר השני
 37 ולכן ולקח אלה ליהרם קהודם חסות ומחלה דגמל:

ג ב מ"י פ"ו ממעשר שני הלכה יב:
ד ד מ"י פ"ג משקלים הל"ב:
ה ה מ"י פ"ה מפתח"ק הל"ח:
ו ו מ"י פ"ו מצלי המקדש הל"ט:
ז ז מ"י פ"ו ממעשר שני הלכה יג:
ח ח מ"י שם הל"ט:
ט ט מ"י פ"ה מפתח"ק

טורקע. לא הי'ז אלץ מתנה למתנה יפלו לשקלים
שמעלין מהן קריגות צור הקרעושים משכ'ר נדבה
שאין אלץ קרע המצות: **ומשני יפלו דעני** וכו'
ש' שולן למך דרדי עומעל דלף יפלו לשקלים
לעפסמ' יתומור השקלים וזכיר שקלים לחומת
זכיר ואל לקרנותא דאין קרע נגאל' שנתה חמורה
מתנה: **מתנה למתנה.** שקלים שנתה מתנה
למתנה ה'ל כעקן שמוי עעליו ענפול לדבה
דקעניק: **וכר דלוא** מה ש'סחית' ככלל שמוי
שאל' ל' לשעולו הפקס שקל' וי' מה יעשה צו:
חוסר עשירות האדם שלו. של כ'ס' מה יעשה
צו **ויילני** ר'ס פסול' לא נענין ואל עמעלין בן
קשאי ור'ס עמאל' וכו' **אמתי** פירך דמי בן
קיון וכו' מתנה למתנה יפלו לגזל עולה בשלום
קירוב לגזל עולה יפול דמי **דמלדאמי** חילוק
חורה על' חילוק בן דלדל וי' עולה אלץ מתנה
על מתנה דמספיקא שדין להו לגזיל עולה קשאי
וכי עמאל' וכו' להקירב עולה מספק: **ומשני גנאי**
ד'ד הוא על המסורה שיקרב עולות. אע"י
דמחורת עמאל' בן ה"ר גנאי ב'ס דין ח'ר
שיקרב עולות: **ומפירך האדם הוא מקרי חובה**
מטות כלום נהם מפכסר. כלומר שח' מקרי חובה
ועל ונכה מחפכר שח' אל הקריבה עמאל':
ומשני גנאי ד'ד הוא המספק אם הקיון מספק
אם הפסולות. ואין ו' פסולות ה'ה **קיון מספק**
המספק וי' קיון פ'י המענות עמאל'ס
יבוסמן עמאל' על הספק דמעת' העוף דלף על
הספק ואינ' נאכלת: **ומפירך לא טורקע.** ו' אל
ה'ה כרץ למת' לשנת מה' בן קרורת' לעיס' ח'ר
לגזל' ח'ס' לכסורת מה' דעיס: **ומשני וסעיה**
כסאס. כבר ח'ה כסאס' א'ו הכלל חילוק דמי
הקירוב וכו' ומכרעין כאל' ח'ס' וי' ח'ס' ח'ר
א'עריב' לאשע"י' ח'ס' מירוד' דקעניק:

דק"ו ע"ב שמואל ג"כ דלא היה רק
שהיה בתי אבות ובתמורה בלתי
נדרש' בלחך וא"כ: תנאי ב"ד
הוא המספק את הקניין מספק
את הפסולות. עש"ך ח"מ

מספיקין להוציא כל מעשר שני שלהם ברגלים ומניחין אותן לקרוביהם או להסביון בעונות הנזהר ארבעין אותן בקרובותיו ועיקר אכילת מעשר מעשר שלמים היו מביאין מהן הלך לרוקחין מן העמיתין בהמות ודג"א לדיכא למימר שהם מן העמיתין נפלו ונחמלנו כדכר כיון דלוקחין היו רובא שריא כהא אנשים לוקחין מתגרי א"א אמרי דלוקחין ין וליא נחמלנו ונחמלנו דרוב דקורא חמילי ונחמלנו

בשם הירושלמי דנים דין הממונים
על הקנין לוקחין משל צבור כפי אותן
מעוה שנמצאו ומקנין אותן לבעל
המעוה וכו' ע"ש נראה שהיה לו
גרסא אחרת כאלן ובאמת שלפי מה
דק"ל בר"י דהמספק את הקנין
מספק את הפסולות שהרי הרע"ב
אומר כן לקמן מ"ז קשה אמאי כתב

שָׁמַע שָׁא שְׂכָר הַהֵמוֹת: שָׂפָע רִנָּה כִּל מַעֲשֵׂה
וְרוֹשֵׁעַ עָשׂוּ הַתַּכְּתֵּד כָּל יוֹם אֶחָד מִקְדוֹשׁ כִּבֵּר
לִהְיֶה לַתַּכְּתֵּד לֵפִי אֶחָד גְּבוּה הָיָה מִכְבֵּד וְיִסְמֹךְ לֵי
הָרֵר הָיָה חֶזֶק שֶׁבִּרְגָלָיו לִפְנֵיךְ אִין אֶחָד מֵאֵי סָ:
הַהֵמוֹת הַתַּפְּרוֹשׁ עֲבוּלוֹת בִּירוֹעַ שָׁקֵן שֶׁל עֲלוֹת:
אֵל הָאֵל מִתּוֹת וְאִשְׁמוֹת: בִּירוֹשָׁלַם וְכִנִּי שְׁלִיטִים.
סִ: וְ וּבֹה. כִּין שְׁמֵאלָה עֲבוּרִים כִּין שְׁמֵאלָה בִּירוֹשָׁלַם
הַדַּעַם אֲשֶׁרִין בְּאִשְׁלֵה וְאִין לִנְלוֹל כִּין וְלִשְׁרֵם עַד

משתחויו עד שיהיה המזבח מרצה כמ"ש הרע"ב שם א"כ זה דוקא בנפסלו אבל כאן במע"מ דרקירו הקיין לגחלי עולה יש כאן רצו מונח אם כן אחי יפסיד המספק את הקיין ומש"ה תקיט דבא משל לצור ודוק:

משנת אליהו
בני מנחם בו. הרבנים ז"ל מירש נבחרו דלוק ופלו לנדבה
 ונתן עולות תשכ"ז בקבלת שמואלים מהם שפטים שפלה
 ויו מחותן ששטור דלי"א לא נרבה דללו ימי יפלו לשקלים
 ש ערפא שחול לטעלה לקרנו נכור ומפני זה נשאר נקושא
 מיר דקלי לפרושי מהם יפלו נבחרים ופלו שגלים הרבנים
 מיר דלולו הולכו להמיר נבחרים מחלה ע"מ להמיר ימי
 ימי חמלה דלוקו עולות ודקדקנו בני חולו עולות מתהפחין
 נשאר הרבנים ימי דקדקו בני חולו עולות מתהפחין

1. ויאמר המלך ויעשו ארון אחד ויתגדו בשער בית ה' חוצה דברי הימים ב כד ה

2. ויקח יהודע הכהן ארון אחד ויקב חר בדלתו ויתן אתו אצל המזבח מימין כבוא איש בית ה' ונתנו שמה הכבדים שמרי הסף

[illegible]

ברנא' מעוט שנמלא **לפני** **סחורי** **בבשר**
ירושלים **לעולם** **מעשר** **מי**. לפי שרוב מעות מעשר
שני לשלמים אולם דלתיס שם כתיב הכא
ואכלת לפני ה' אלתיך מעשר דגך ותירשך וכו'
עד ואכלת שם וגו' והתם [בתיב] וזכתה שלמים
אכלתם שם [ודברים כן] לא שאני רשאי לאוכלן
בבתרם חולין כלל אלאי דלתיס דלתיס
בהתפסה לשלמים לא תפסי דלמרחין בפרק
ההוא א"ר אמר רבא תפסין מעות מעשר לשלמים
לא קנו שלמים ואם רצה ליקח מהו א"ר טמין א'
דבר אחר רשאי ותפלה התם דלתיס חיה לנזמי
שלמים וזכתה לבשר תחיה לא ילא העור לחולין
בגון תקפתה מעות מעשר שני ותפסה דלתיס
העור איני בבתרם ללאה העור ללאה כדאמר
שלמים השעור לחולין דלתיס לא מ"ש דלמרחין
שעוריהן פ"ג בפרק תלמוד שנתקין בקר אגב
עורו דשפיטא השעור חולין גמור : **ובשר הבית**
עולין : ירושלמי אמר רבא דר חייא כ"ז בשם ר' יוחנן
חוקה שאין כהן מוציא מעות מן הנשכה עד
שתחלתה פסח : **התחתית** : **(ובירושלים)** **בשר של ימים**
סנה **חולין** **ובשעת הרגל מעשר**. **מפסח** **ספחחים**
פסח **חולין** **בשעת הרגל מעשר**. **מפסח** **ספחחים**
אמר ר' יוחנן דר חייא מ"ש הוואי יסוקי
ירושלים עשוין להסתכר בכל יום וקמאי קמאי
אלו לא יום מתיר דלא : **מי** **ימי** **דמלא** **ותוספתא**
א"ר א"ר ימי וליל דברי חסד שחזי אלב א"ר
אמרין לעולם מעשר חוץ מהנמנאל בשר הבית
בשאר ימות השנה שחזי חולין : **בתרם** **פסחין**
עולות. ודוקא שנתחזק במעשרם **בתרם** : **פסחין**
ומקריבין **טמאות** **וה"ל** **דלתיס** **למסוקין**
נאשם אלב טמאת שפחה טפי מ"ח אכילתן
אלב ליום ולילה ודוקא בצורה אילת למסוקין
הטמאת אלא וירושלמי א"ל דלתיס אכילתן

יום השלישי: נמלאו בגבולין. צמר ישראל: איברי

[illegible]

הוא שומעין וזה לזה דעתן צפ"ה
 כו' שמה יפלו לשירי לשכר. שמש
 ו' במה ובמה דין דיפלו לגדלה
 א' בקינן היו אחד חטאת כו' : אס
 ג' ג' גדלה והן עולות לקח המוצא : אס
 ג' ד' דקרב לגחלי עולה יחא כיון
 א' הקינן מספק את התפילות ו
 ג' לעולם וכן וכן לבונה להב' דחשו
 ג' ויחא אפלה דאפלה יחא אס

עולם סבא דחנאי ב"ד ולכן פריט
ל ונותנין אותן לפני העיר בטובה
ות מעשר איש מוציא מעות חולין
לקנות: **בבר הבית**: לעולם חולין
א קודם הרגל: ובירושלים. בשאר

[illegible]

[illegible]

יב א מ"י פקד ו מוֹעֵל הַלֵּלֶה
כ עוֹשֶׂה חֲזִית סִימָן נֶטוּ
א סָפֵק ו:
יג ב מ"י פקד ד משמחיה
 הַלֵּלֶה עוֹשֶׂה יוֹד פֶּסֶח ב
יד ג מ"י פקד ו משהמ"ק
 הַלֵּלֶה:
טו ד מ"י פקד ז ממעמ"ק
 הַלֵּלֶה ופ"ק משקלים
 הַלֵּלֶה:
טז ה מ"י פקד ד משקלים
 הַלֵּלֶה:
יז ו מ"י פקד ז מתמדין
 הַלֵּלֶה:
יח ז מ"י פקד ח ממעילה
 הַלֵּלֶה:
יט ח מ"י שם פ"ב הלטה ה:
כ ט מ"י ח"י מכלי המקדש
 הַלֵּלֶה:
כא

(א) וחטפתה נמיה וטלקחא
חזר אלז בעי תכניה כו' ההוא
תחומיה גימיו שטף כו' נקנינא
(כי קא) אישטכח בכנישתא דכולי
כו' דמי ר"ש צ"א כו' א"ר מונא
קומי דר' ואנא סמיו כו':
(ב) מצינא נסרים כו':

[illegible]

ועל הקינן הפסול. עי'
מור"ט ובמספית שם ובמחבר'ת
אישתמטתיה ש"ס ערוך סוטה
דף ח ואמרי לאתון וקיימין
אקורבניה וכ"כ הרמב"ם

[6] עי' תוספות חולין דף נ"ה
ע"ב ד"ה אסקי וז"ע: [3] עי'
תוס' ד"ה דף קד: עי' אלה
העשר: בשרב"א בתה"א בית ד'
שער י"ב [3] עי' ק"ע ויחזיקו
מותר להקריבו לפסחו כן הוא
לשון הרשב"א והטעם שמוכר
עלמנו ועי' בתה"א וז"ע דהא
הוא מוכר אלה הולאם הדבר
מכרשות לרשות עי' בטור ח"מ
ע"י קפה וסוף מהר"ש ח"מ
ע"י ק"ג תשעור ס"ח. ונראה שכן
ומשעמו מנשיבם הנקדש דוק:

ה'לכה נ' חתני' ודרים עולות. שאני עולות.
שאלו מירושלים ורבו זמרים ששיריהם
כן עולות ורבו קטנות וזכי אחרים. ה'ראו
לפסחים. וזכר כן שהם היו הכנשים או מן העדים
פקחים והואלו מותר להקריבו לפסח: קודם
לכאן שלש יום. חתנים שהיו משתחילין לדורש לה
פקח ואלו מפרים את פסחם: מפשעין לה
מואלים. ה'ראו עולות או שלמים היו משתמין
באחת עד שיצא נכרה משלו ששם עשויה לה
ושני עשויים לחלו ועשרון לכבש: מניחין אפר
ובדוקין. כדי שלא להחשיב נמסיה: שבעה
דברים. חתנים לה ואלו: נכרי נשים עולות.
דדרשין קודם ששם נדרים נדרים ונדבות
שכאל: ששם מנחת. עשירות חלשים שכן
גדול מקריב כל יום מנחתם בפקדן ומנחתם
נעדר: קריבם פסל לצור. כנמ' עשירות טעמיהו
דרש' ר' יהודה: ועלמה יוסף קריבם. שאלו
שלא חשד לצור לרש או משל יורשין לרש עשויה
אם היתה קריבית ולא היו עשירים ובנמלה מפרם
מזיל: שיווי הכנסים ואלוהים שכן. דוקא לחלית
ברכותו אל לחלית מולין אפילו אותן והאכלין
עמור. היו שחללו בקרבתם על טעמו פה
ואתום שכן: על יסין מוולין כלפסרי. כנמ'
מפרם לה: שאלו המעלות. המחזיקין
מין מביאין עמם ומחזין לשפר וידן תוקיין
העמם וקינין קין קינין והנעלים והולכים את פסחם
וסומכין על ה'ביד שקריבו עינין אלו פסחם
הקיים או נתאלו פסולים ממז' ביד הוא שקיחו
לארס מרמות השכח ומקיים אותן בנעלים
אותן שכן ידי הוצגים: המסכרם להם כל הקייס.
ואלו שפסקו עם הנוצרים לתכור להם על הקייס.
המכין הוא חייב להחזיק כל שימאנו פה פסח:
גב' לאה דרמיון פה. עולות חתנים ואלו לא
היו וריק את כל אלו. את הנמלה נעשות לה
שקוד וזה קלבל על עמלו חוב כל דמים שהוא
מקדו כספק והואילנה לחזקין להקדיש את דמיה
או וזכר אלה ומחייב אף בדמי עולה והדשיקן שכן
עולות כן: אחרים לארס וכו'. וזה כהנחת הקדש
הראיה לחובם אסור לחללן דרמיוס את כהנחה
עמלה אסור בעברין ואמר מן כנעני עמיון שיש
המחוב מדבר אלל מחמיס לא זה שכן למקן
הדרמיוס וזה נאמר לו עמלה חללה מוד
שכלל שחום לתקן הקרבתם על כהנחה: לא

[illegible]

הגוף נמי מיתנהל וזהו דאמר מתיא לחולין וחור
וקייל כוונתו להקדים במדור אין מתחלל ולא נישא
בפיקא דרשי' ויזנא חסד למעוה להם מקמם מתחלל
בעיך ואמר נמי נמוח (ק) כעלי מועין שפשו
אחר הדוב אם רוצים פולות. לנכר שהקדשו
רוב בקום ובתי שלמים. דלולין בתר רובא שדולא
לסיוע למפס לא נכנס לרשותו והי' כקו' בשביל אר

מתני': ^(א) בהמה ^(ב) שנמצאת מירושלם ועד מגדל עזר וכמהרה לכל עולות נקבות זכחי שלמים רבי יהודה ^(ג) לפסחים ^(ד) לפסחית קודם לרגל ^(ה) יורה במשכנתי את מוצאתה עד שהיא ^(ו) (מביא חזרו להיות מניחין אותה) ובזרזין ^(ז) שיהיו נסכים באין משל צבור ^(ח) "א"ש ^(ט) קינו ב"ד והוה אחר מהן ^(י) נכרי ששלח משלו חיל ושלח עמה נסכים קריבין משלו וזבין מהם צבור כהן ^(יא) גר שמת והניח ש לו נסכים קריבין משלו ואם לאו צבור ותנאי ב"ד הוא על כה"ג שמת קריבה משל צבור רבי יהודה וירושן ושלמה היתה קריבה 'על המלח שיהיו הכהנים נאותין בהן ^(יב) "על הפרה לזין באפרה ועל הקנין הפסולות שיהיו כור ^(יג) יוסי אומר מספק את הקנין בתה הפסולות: ^(יד) גמ' ^(טו) היתשעיא רבה דמיתא שנו א"ל רבי יוחנן אומרם ומעול בקדשים אלא הילכו בהן אחר זכרים עולות אם רוכ נקבות זכחי השלמים באין מן הזכרים ומן הנקבות ששה מוציאן לחולין וחזרו ועשה אותן עולות

[illegible]

ויחזקו כל זמוריהם לו לנדם חטא
 ההקצתה אלל אמר ר' יוחנן
 שחומם ומימייה שמי בזהות
 תלשמים ומסוק ודבכל מיד
 ירשלוני אמר ר' יוחנן אמר
 בקדשים אלל אלס רוב זכרים
 נקטו וזכרי שלמים ואין השלמים
 ומנו הקצותו מלד עושה מלולין
 וזכר ועושה אותן עולות ר'
 דלחמר תמן מניי מניי על
 עולות כן אמר הכה מניי
 בדות שקרבו עולות אמר ר'
 יון זה מוד בזהמי ליל מכין
 יון זה מוד ר' הילאי לפסח. גמון
 לסקס שחם פסח סמך מנחל
 שלמים ון ושחם קנאל ללוד
 אלס לפסוקי בלשם מור ובלשם
 שחם אלל לא שחקן: מפסכין
 שחם פסל שחל בעל כרחו:
 ששלה פולסו. דגרסין בחולין
 של מיל איש איש מלמד
 נדרים ונדבות כשראל: על
 ששחם מנחם. דהיינו עשירות
 כה פסל נצור. ולמדיקן פסוק
 דהו מדתקא דלשחם הקטין
 כיון דחוי דקא פשעי זה
 א: ר' יהודה אמר פסל ירשין
 כן עושה פסל השחם
 ומהל פסל השחם
 ליהנה כן העבדים יבקוקן לגוה
 פלגין אמורלי שחם ועוד
 שחם אלל מיון כה"ג שחם תחתיו
 קרנה משל ירשין מיל השחם
 נניו יעשה אותה יכול יקרינה
 אותה שחמה ולא חקרה דבר
 שון אמר כן עולם חקרה משל
 אמר נצור: מרגני: אמר
 שיהו כהנים לאוהין כון. אמר
 חסדא אמר שחלן ליש אלל לקרין
 ואסין שחלן ליש אלל קרנא
 לה דחולין ואש"ג דלמר מר
 וכלו עשה חולין ותורמה כדי
 תחללה על השבע ויהי טעם
 מן לקרנה חולין ותורמה

ועל העצים
שלא היו מ
משל
באות מספק
אמר לבא
ל לאדם צ
הרוב אם
שלמים ואין
ביצד הוא

[illegible]

חַלְלָהּ מִהָרְגָהּ
 כְּשֶׁחָלַל שְׂמֹרֶה
 מִמָּחִין לָהּ
 אֲחֻזָּה וְעֵלֶיהָ
 לִיכָלָה לְמִסְקֹלָהּ
 לְאִשָּׁה זָאָה וּמֵעַ
 עֵלֹת וְאֵל רִיב
 כְּזֹכֶר מִן
 לְחֹלִין עִי מִן
 וְשִׁירָה אֲחֵרָה
 הַמְּתוּרֶת שִׁיקָה
 בֵּית דִּין עַל
 יוֹסֵף לִרְיֵעָהּ
 שֶׁהָאֵל מִיֵּי
 זָהָב וְכֵן שָׁהָה
 וְסוּמָךְ לִפְסָה
 פֶּסַח יַעֲרִיץ
 מִטֹּרֶעַ שֶׁהָאֵל
 אֵל מְאֻלָּה
 בְּתַנְי' מִרְי
 פ"ק
 שֶׁהִכְרִים עֲדֵר
 כֵּן גִּיּוֹל שִׁמְשֵׁ
 הָאִשָּׁה שָׁלוֹ: ק
 הַתְּכֵלֶת [דף קנ"ג]
 מִשֶּׁל לְבָרִי
 מִיִּשְׂרָאֵל
 לְדִינְגוֹ אֲדֹמֶה
 אֲדֹמֶה אֲדֹמֶה
 כָּאֵל וְשִׁלְמֹה
 שְׁלִימָה שְׁמִירָה
 הִבָּא עִם הַמִּנִּי
 מִנֵּי הַסֵּם כֹּה'
 מִנֵּי שְׁמִירָה מִנֵּי
 הַמִּשְׁחָה תַּחֲמִי
 חִיּוֹן מִלֵּל אֲחֵר
 ר' יְהוּדָה ר' ר'
 עוֹלָם תִּהְיֶה
 הַתְּכֵלֶת וְעַל הַעֲלָ
 בְּקִיּוֹמָךְ דָּבָר
 אֲבָל לֹאֲחִילָה
 וְאֵל אֲחִילָה
 יִחְלֹק אֲחֵר
 שְׁמִירָה הַתְּכֵלֶת
 קִדְּשֵׁי בָּנִי

מסורת הש"ס

ריכב"ן
 ית כפרה וזכרת היא
 על צנור: **המספק את**
 הקינן מאחד גדמים ק
 רש צסוף פרק קמא דכר

וְלֹאֵת מִבְּיָה קִרְבֵּן וְאֵת
עֲלֵיהֶן חֹזֶה וְעַמְדוֹ
וּמֵיחִי לֵה נְמִי בִּצְצִי
אֶת אֲמֵרִינְךָ בְּכִרְתוֹת בִּפְּ
זֶה הָאֵת צִרְךָ שִׁפְרִישׁ
לְקִינֵי דִּהֵינֵי דִּינֵר:
וְיֻקֵּן הַנְּמֵלֵאן בִּירוֹ
וּמוֹקִי בְּפִסְחִים
הַחֵם מֵשׁוֹם לֵלֵא מִזְרֵר
לֵלֵא הַחֵם מֵשׁוֹם לֵלֵא מִזְרֵר

ירושלמי ר' חזקי' בשם
 ר' יוחנן של נכרים היה שם
 ר' יהודה בן מהללן שיבולת פ"י
 ומההורין הולכין מן
 סתם והטמאין אומרים
 על העהורים הולכין שם
 ר' יהודה והטמאין הולכין
 להם פרושו: בתי' **ב**
 בירושלם דבר ירידה

מא ספא דרך עליה טו
אלא רישא דוקא הא צט
גזרו על ספק כלים וזו
ש"י ז"ל מצוהות קטנים
ירדה ועליה ופעמים
מצוהות ופעמים היו
מאס מספק שהרי ח
פלו צירידה ספק נפלו צ

דסן עלייה. שדרך אחר
לה ודרך אחר היו ע
לקברות. פי' כלי ברזל שנ
ארץ קשה ונלע"ז סובו
אחזתה לפיכך שדומה לל
שהיא מרצה את ה
לאח כ"ד בניסן שומע
שהעבילוהו בעלים
זמן שנה ומחצית שנה

תקלין ד'
 אמר מחק עולם והבא במחמא
 כלומר הא ודאי פשיטא דמש
 חסידא בלשון חלף ליהנות
 וזו הטבילה בע"ש שצריך לוי

מחלוקת מקנה יבדל פרישית יצא
 חזן קאי דקמני דר"י ושלתי
 למחל בין הערבים בטילה:
 ליוגן שהיה מביא הכהן
 כשמת והופלה הסולת כד
 והופלה גם כן השמן אי ד
 חזן לא גלי קרא: קומץ
 דלמח מאי דגלי גלי: אמר
 דלכונה לא מלחס הפנים.
 למדו לקומץ לחביטין אי

זמן דלחם הפנים חסר לבן
 ד צווקר וכו' והוא אליבא
 מהדר למפשע קמייא: כי
 יד ה"ה כמנחת חמדין מה
 הכי פריך דלמר חנאי ז"ל
 הוא יגותינן אותה על גבי
 אורייתא ודלא כהמפרשים:
 ורין. ולא גורין שמה ש
 לים כו' דרך ירודה כו'. ש
 : עהוריס. דלא גורי על

אשר לא ידעו כי יבא אלם

(א) מנחות קג ב, (ב) לעיל פ"ג הל"ב
וירושלמי שבת פ"ח הל"א וע"י
מנחות קג ב, (ג) ערוכות פ"ח מ"א,
(ד) מכשירין פ"י מ"ה, (ה) פסחים
יט ב, (ו) שם, (ז) תמיד כט ב חולין
ז ב, (ח) יומא ע"א ב, (ט) שם ע"ב ב,
(י) תמיד כט א חולין ז ב.

עין משפט
נר מצוה

י"ג פ"ג מהלכה ט

ה א מ"י פ"ג מהל"ט הל"ז
ו ב מ"י פק א מהל"ט הל"ד:
ז ג מ"י פק י מנומח אובלן
הל"ג ג:
ה ד מ"י פק י"ב מהל"ט
הל"ט:
ו ה מ"י פ"ו מכל המקדש
הל"ט:
ז ו מ"י סס הל"ט:
ח ז מ"י סס פ"ה הל"ט טו:

נוסחת הבבלי

[illegible]

הגהות הגר"א

[illegible]

גליון הש"ס

[א] ע"י בהגר"א שהגיה ועי'
מלמ"ל פ"ח מכלי המקדש הלכה
נח:

[illegible]

משנת אליהו

קולנוען של נכרים היו שם. עין ראיה נפסחים (ד"ר ע"ה)
 של שוק העליון שם היו מתקנים עמלים שלא
 לגמול את חבריהם יתמוך להם לא פירש טעמו דגמול
 קוגיל ק"ל ק: סליקא לה מסכת שקלים

בט"ו שוחט בה מיד *נמצאה קשורה למכין הרי זה כמכין: גמ' ר' אבין בשם ר' יהושע בן לוי (א) קצרן (ובין) של נגרים היה שם אמר ר' חנינה ערודות^ב לאהי נוחרי בירושלים והיו עולי גלים משתקעין בדם עד ארובותיהן ובאו לפני הכהים ולא אמרו להן דבר (ר"ש ר' אבא (ב) בשם ר"ח קצרן של נגרים היה שם) רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי מעשה^ג בפרדה משל בית רבי שמחה ומהרו את דמיה משום נבילה א"ל שאול לרבי סימון עד כמה לא אגיבה שאול לרבי יהושע בן לוי א"ל עד כיצית טהור יותר מיכן ממא ומאש לרבי לעזר רלא חזר ליה ר' סימון שמעתא רב ביבי הוה תיב מתני דרין עובדא א"ל רבי יצחק בר ביסנא עד כמה א"ל עד רביעית טהור יותר מיכן בטמא ובעט בית א"ל ר' זריקא בנין דהורו שאול כל את בעט בית א"ל בנין דלא הוות דעתי בי דאמר ר' חנין יהוה חיד תלואים לך מנגד זה שהיה לוקח לו חמין לשנה ופחדת לילה ויומם זה שהוא לוקח מן הסדקי ולא תאמין בחיך ויהוא לוקח מן הפלספור ואנא סמך אפסירא מאי כדון^ד העיד רבי יהושע בן פתורה^ה על דם נבילות שהוא טהור מהו טהור טהור מלכשור הא ליטמט ממיא תמן^ו תנינן דם השרץ ממיא בכשרו ממיא ואינו מוכשר ואין לבל יוצא בו ואין ללו יוצא בו כשעיר שמואלו ואל דמו ממיא בכשרו א"ל ר' יסי פליגי בה תרין אמוראין חד אמר טמא וחד אמר טהור מ"ד טמא כר' יהודה ומ"ד טהור כר' יהושע בן פתורה א"ל רב אבדומה דמן נחותה יואות לרבי יהודה מורינה דבי נשיאה הוה: כל הרוקן וכו': לא כן אמר רבי אבהו בשם ר' יוסי בן חנינה לא" גורו על הרוקן שבירושלים הא איתמר עליה רבי אבין בשם ריב"ל קצרן של נגרים היה שם: *בשאר ימות השנה הממאין מהלכין שיכולת והמהורין מהלכין מן הצד^ז והמהורין מהלכין סתם והממאין אומרין להן פרושו בשעת נאים כר': לא כן א"ל אבהו בשם ר' יוחנן לא" יצא דרך ירידה לבית המבילה: עשו הוכיח אבא ורורן שהיה דומה לצפורין מר"ז מרצה שמריצה את כר': תני הסכין קשורה לה הרי זו כמותה:

בבול הממאה מטבילין אותה כפנים ומכניסין אותה באב הטומאה מטבילין אותה כחוץ ושוחטין בה שמש אם היתה חדשה שוחטין אותה על גג תה שהיא רשב"ג^א אומר משום ר"ש כל הסגן נימים נארת על כל נימה ונימה כ"ד חומין ארכה את היתה נעשית ושחים עושין בכל שנה ושלש מאות ט' א' כפול לשנים שזור לשלשה משור לששה ארבע ושחים אילו אמר חוט א' כפול לשנים שזור לארבע משרן תנא ארבעים ושמונה אילי אמר חוט אחד ושה משרן לשנים עשר ארבעה מיכן א' ארבעים וס וכתוב א' אומר^ב מעשה חושב מעשה^ג ורקס ת רבי יהודה ורבי נחמיה^ד אחד אמר מעשה ורקס ישב ארי ממאין וחלקם מכאן וחדנה אמר מעשה ישב ארי ממאין ונשר ממאין: בשמונים ושחים כרוא בשם שמאן גזמא תמן (ה) תנינן פעמים היה כי יוסי בר רבי בן כוש שמואל נחבא:

שננטמא בין באב המומאה בין בולד המומאה בין
בש"א הכל ישרף בפנים חוץ משננטמא באב
ישרף בחוץ חוץ משננטמא בולד המומאה בפנים
ר"א

[illegible]

תורה אור השלם

מחשש: **בב' קרן של נכרים.** טובם של נכרים הם
קטן: **ר"ש בר אבא** גמס **ר"ש קרן של נכרים** על
ההקוץ שבשטחם נגמס מורם על ההקוץ שבשטח
ועל. **ר"ש** ביכסה עשן עמלן ודלא ודא משום נגמס:

רביב'

ההקוץ נכסין אפילו נמלחם בחול ב"ד אינו
יחד והסבין קרין לו ב"ד לשטח הפסח והטבילן
בי"ג סיחא' ללם הערש עמס: **מבני' ונולד**
הטומאה. ראשון לטומאה: **[מטבילין אותה] אפילו**
בפנים. לפי שאין טומאתה מדורגת ואף חסד ולבס'
מקבילן טומאה אלה מלבד טומאתה ואם חסד ולבס'
מקבילן נכסין אותה מיד טומאה לרבה הערב
המש' לטומאתן מדרבנן ישנמלחם בלב הטומאה
מטבילין אותה בחור' לפי שאסור להסבהה בפנים
ותיבד להוציאה בחור' הולין לטומאתה מדורגתה
לחמירין בעירובין פירק' טרמא חזק מזה
נקבה ששלחו פרט לכלי חסד דבר ר' יוסי
הגלילי ואמר טעמא לא שאלו לו טהרה בחור'
אלא לפי חסדו שגם אב הטומאה אכל הפסרת
יש לו טהרה במקוה ונעשה אב הטומאה חייב
לשלמה ולהוציאה בחור' ושותטין אותה בחור'
במקום נקראת אלו לפנים חור' הגיע חמיר
וממנו נדרשה בריש מסכת ללם אם היה
חדשה ונעמלח מטבילין אותה בחור' ושותטין
אותה שם כדי להגבה יוין קרן ב' יוין קרן ידוא'
העם מלחמה שהיא נאה: **מבני' מל על**
יוסם וימיה כ"ד חוטין. בלחמ' כיומא פרק בל'
לו הפסרת ב"ד חוטין: **לכרס מ' ורפסב כ'.** כגד
פסח החסד בלחמ' במקמם מרומ' ומשטחים
היו יאמר בריא חטין נלגרו ויש גירסין בריא
פירוש נערו האזורים בפסותם ושם מלחם
הכיס מטבילין אותה: לחמירין בחולין פירק ג'
הנשה אמר רבא נחמא דל' לריבי כ"ס הכיס
הטבילה והלחמירין הלם' דל' מקומותם וסבדו
חמירין בלשון הנבל שכן חסות וסבדו
ומפסרתם הלם: **מבני' כסר שנמלח כ"ל**
בכא הטומאה וכן כ"ס אומר ישרק בפנים הכל
[ואינן] חייב להוציאו ביד לחור' [ולכל] דברשית
לעיל דכל שאין לו טהרה במקוה ואינו נעשה אב
הטומאה אין חייבין עליו ואוכלין ומשקין לו
מזינו וכן טהרה במקוה לכל אלה למי דבר
ורביה וגם אין נעשין אב הטומאה דמיא וכל
אשר יגע בו הטמא יטמא וכמיא לעיל מיניה

חקלין חרתין

להטיל דלעיל' דמח' בעלים אין להן שאלו
ולא היה קופץ ו' לכן אלה עשרה עמלח היסין
אין עזירה העלם בשבת אפילו הכי כיון דלרישה להם
שאלו אחר שם כבד העשרה מערב שבת דלא בשבת
אל' מנו להטבילה מל' במקמם כיון' ויש א"ל
יוסי' אחר השבת יו' חלפיה בשבת: **ובנ'.** א"ל חלפיה
שבת: **שחם כס' שלחם חור' חרין טבילין**
בעלם מתאחול: פרי הלא כסבין. ואפילו נמלחם
ב"ד שאלו לית ביה שומע' חור' דולח' והטבילה
שם כסבין ב"ד הולין וקפורה עמי. קרן דש"ן
י' דעתי הלאו דקא בל קטופין: **בב' קרן של**
נכרים. כל חסד העליון מוטלם על שהיה
כונסם על נכרים וכן כונס לכל דבריהם ולכן ההקוץ
דעם טומאתם. **עירובות.** איש ישמען עזר וחסד עמלן
ההקוץ דעם שם יו' נכרים שחור' עירובות: **לחיל' ע**
משעה ש' ומיניה לו' בהטבילה אב טומאה עירובות
נכרים. וכן וכל הטבילה פירמ' כס' **ל' כן כ"ר אבסו**
כו' לא גורו על פרוקין עירובותם. אשוק העליון
אשוק העליון **עירובות.** איש ישמען עזר וחסד עמלן
ההקוץ דעם שם יו' נכרים שחור' עירובות: **לחיל' ע**
משעה ש' ומיניה לו' בהטבילה אב טומאה עירובות
נכרים. וכן וכל הטבילה פירמ' כס' **ל' כן כ"ר אבסו**
כו' לא גורו על פרוקין עירובותם. אשוק העליון
אשוק העליון **עירובות.** איש ישמען עזר וחסד עמלן
ההקוץ דעם שם יו' נכרים שחור' עירובות: **לחיל' ע**
משעה ש' ומיניה לו' בהטבילה אב טומאה עירובות
נכרים. וכן וכל הטבילה פירמ' כס' **ל' כן כ"ר אבסו**
כו' לא גורו על פרוקין עירובותם. אשוק העליון
אשוק העליון **עירובות.** איש ישמען עזר וחסד עמלן
ההקוץ דעם שם יו' נכרים שחור' עירובות: **לחיל' ע**
משעה ש' ומיניה לו' בהטבילה אב טומאה עירובות
נכרים. וכן וכל הטבילה פירמ' כס' **ל' כן כ"ר אבסו**
כו' לא גורו על פרוקין עירובותם. אשוק העליון
אשוק העליון **עירובות.** איש ישמען עזר וחסד עמלן
ההקוץ דעם שם יו' נכרים שחור' עירובות: **לחיל' ע**
משעה ש' ומיניה לו' בהטבילה אב טומאה עירובות
נכרים. וכן וכל הטבילה פירמ' כס' **ל' כן כ"ר אבסו**
כו' לא גורו על פרוקין עירובותם. אשוק העליון
אשוק העליון **עירובות.** איש ישמען עזר וחסד עמלן
ההקוץ דעם שם יו' נכרים שחור' עירובות: **לחיל' ע**
משעה ש' ומיניה לו' בהטבילה אב טומאה עירובות
נכרים. וכן וכל הטבילה פירמ' כס' **ל' כן כ"ר אבסו**
כו' לא גורו על פרוקין עירובותם. אשוק העליון
אשוק העליון **עירובות.** איש ישמען עזר וחסד עמלן
ההקוץ דעם שם יו' נכרים שחור' עירובות: **לחיל' ע**
משעה ש' ומיניה לו' בהטבילה אב טומאה עירובות
נכרים. וכן וכל הטבילה פירמ' כס' **ל' כן כ"ר אבסו**
כו' לא גורו על פרוקין עירובותם. אשוק העליון
אשוק העליון **עירובות.** איש ישמען עזר וחסד עמלן
ההקוץ דעם שם יו' נכרים שחור' עירובות: **לחיל' ע**
משעה ש' ומיניה לו' בהטבילה אב טומאה עירובות
נכרים. וכן וכל הטבילה פירמ' כס' **ל' כן כ"ר אבסו**
כו' לא גורו על פרוקין עירובותם. אשוק העליון
אשוק העליון **עירובות.** איש ישמען עזר וחסד עמלן
ההקוץ דעם שם יו' נכרים שחור' עירובות: **לחיל' ע**
משעה ש' ומיניה לו' בהטבילה אב טומאה עירובות
נכרים. וכן וכל הטבילה פירמ' כס' **ל' כן כ"ר אבסו**
כו' לא גורו על פרוקין עירובותם. אשוק העליון
אשוק העליון **עירובות.** איש ישמען עזר וחסד עמלן
ההקוץ דעם שם יו' נכרים שחור' עירובות: **לחיל' ע**
משעה ש' ומיניה לו' בהטבילה אב טומאה עירובות
נכרים. וכן וכל הטבילה פירמ' כס' **ל' כן כ"ר אבסו**
כו' לא גורו על פרוקין עירובותם. אשוק העליון
אשוק העליון **עירובות.** איש ישמען עזר וחסד עמלן
ההקוץ דעם שם יו' נכרים שחור' עירובות: **לחיל' ע**
משעה ש' ומיניה לו' בהטבילה אב טומאה עירובות
נכרים. וכן וכל הטבילה פירמ' כס' **ל' כן כ"ר אבסו**
כו' לא גורו על פרוקין עירובותם. אשוק העליון
אשוק העליון **עירובות.** איש ישמען עזר וחסד עמלן
ההקוץ דעם שם יו' נכרים שחור' עירובות: **לחיל' ע**
משעה ש' ומיניה לו' בהטבילה אב טומאה עירובות
נכרים. וכן וכל הטבילה פירמ' כס' **ל' כן כ"ר אבסו**
כו' לא גורו על פרוקין עירובותם. אשוק העליון
אשוק העליון **עירובות.** איש ישמען עזר וחסד עמלן
ההקוץ דעם שם יו' נכרים שחור' עירובות: **לחיל' ע**
משעה ש' ומיניה לו' בהטבילה אב טומאה עירובות
נכרים. וכן וכל הטבילה פירמ' כס' **ל' כן כ"ר אבסו**
כו' לא גורו על פרוקין עירובותם. אשוק העליון
אשוק העליון **עירובות.** איש ישמען עזר וחסד עמלן
ההקוץ דעם שם יו' נכרים שחור' עירובות: **לחיל' ע**
משעה ש' ומיניה לו' בהטבילה אב טומאה עירובות
נכרים. וכן וכל הטבילה פירמ' כס' **ל' כן כ"ר אבסו**
כו' לא גורו על פרוקין עירובותם. אשוק העליון
אשוק העליון **עירובות.** איש ישמען עזר וחסד עמלן
ההקוץ דעם שם יו' נכרים שחור' עירובות: **לחיל' ע**
משעה ש' ומיניה לו' בהטבילה אב טומאה עירובות
נכרים. וכן וכל הטבילה פירמ' כס' **ל' כן כ"ר אבסו**
כו' לא גורו על פרוקין עירובותם. אשוק העליון
אשוק

מסורת הש"ס

(א) ירושלמי מע"ש פ"ג ה"ה וע"ר
פסח"י פ"א הל"ו, (ב) סוכה נד ב,
(ג) בכורות נג א, (ד) מוספתא פרק
ג ה"ג, (ה) ירושלמי סוכה פ"ה
הל"ו, (ו) סוכה נד ב, (ז) כריתות ט
א, (ח) יומא קא ו' וש"ג, (ט) ז"ל
והיינו שיש לו טעמה בטבילה קרינן
ציה והנפש זכו ויכה בפרס"י שם,

[illegible][illegible]

עליו ג' מחות כור ר"י בר אבין
בשם שמואל נחמא: (א) בגין
לד"ע דר"ע אמר כ"י בגין דר"ש
לד"ס אמר כ"י (ב) במחור של
מוספין כ"י נחמא: (ג) כד ר"ש
ויתנין מחתא כרובו כ"י מלמטה
כ"י: (ד) מימר מוספין ר"ח קדש
כ"י: (ה) אמרה קדש עבר כ"י
קומר ר"ח כ"י בון הכל כ"י וינה
האז אכל לגבי כ"י ה"ל כר"ש:

[illegible]

דר"ש אמר מאכלו ומשקו
של מצורע משתלחין חוץ
לשלוש מהצרות. לא ראינו מוכר
וזאת אצל צהבה הנאון מהרא"י
הגיה צה ע"ש: סליק

[6] עי' במלמ"ל פ"ו ממע"ק
הלכה ד':

[illegible]

הקלן **חרתין**

הכבש ט"ו אמה ויחציו שלל עמרה ה' שנים
כ"ו כמי כרים. שלשים שלשים חתין
דכתיב רלשית כבורי דחרתין חתין כ"ו
דנן ה' דקדושה הארץ אל כטלה
שטלתוהו מפתקוהו. **המקדוש**
המקדוש שלל ע"ה היית קדש. לטון
מחלה חתין קטן א"ל ע"ה חתין:
י"ה ה' אלתיס א"ל השפירן דעידע
א"ל **איוור** כריכוס **פומה**. חתין
חתין' שחורר מוספי שנת ור"ה
דרי' חתין. **המקדוש**
ענידן ליהרעל שחורר הכל חתין
דכתיב שלל ע"ה אל חתין חתין
י"ה כלל חתין חתין ע"ה שלל
הא שלשים קדש רשכ' אומר מ
מסכת כריתות א"ל. **דרישין**
דלרין קדש קריתן פחות מרובם אל
מחמתין ועמדו קיין דלחצפתא
אל **המקדוש** קיין **המקדוש**. דחסי
לכל יתרו אל ליד מקלה: **יום**
חתיב ענידן לכן אומר י"ה חתין:
אל חתין חתין. **חל**. חס חתין
י"ה חתין אל חל אל חתין ע"ה
אל חתין חתין חתין חתין חתין
חתיב חתין חתין חתין חתין חתין

(א) אכל

עין משפט
נר מצוה

בג א מ"י פרק ת מערכין
ה"ל ט:
בד ב מ"י טס פ"ו הלכה
טז:

הגהות הגר"א

[א] ה"ג א"ל מן אין
מקדש יינה עד שיגנה
בה"ט שמה יינה הבית
נרצחון ומתם תרומת
הלכ"י מן החדש בזמנה
ב"ל ניוטן והכא מ"א אית
לך רב המנונה ורב אלא בר
לחנה בשם רב הלכה כ"י
שמעון כ"ל והשאר
שנינו"ה נחמק וה"פ מן
אין מקדש ולהכי נשקלים

לא קדש דעיקר טעם דלון להקדים שקלים בזמן הוה משום שאין מקדש ולא חל שם הקדש עליה כלל דלף אס יינה בית המקדש מיישין שלא יצונו להקדש והוה דקאמר ויית עד כ"י שמה
כמ"ס ויהי נחש הראשון וכו' הוסיף המשכן ומתם תרומת הלשכה מן החדש ולא יהיה ראוי שקליו שהקדים כלל דהוה לה ישנה ולא משום מקלה
דמלמלמן טעמא דלון שקלים טהרים בזמן הוה משום תרומה ישנה משא"כ הכא ברכיעות כסף

ברכיעות ושקל היינו סלע וסלע ד' דינרין. פי' אחר רובע דינר דקאמרין לעיל:
ירושלמי עבר והקדיש מן מה דלמך ר' שמעון ריב"ז בטלה הדא אמרה עבר
והקדיש קדשו ר' יודן בעא קומי ר' יוסי הכא אמר קדשו פי' ברובע שקל של גר
והכא אמר לא קדשו פי' נשקלים ונכורים אמר ליה חמון שמה יינה בית המקדש
ומתם תרומת הלשכה בזמנה בלחנה בלחנה בלחנה בלחנה בלחנה בלחנה
והכא מ"א אית לך רב אלא ורב המנונה בשם
רב אמרי הלכה כר' שמעון:

סליקא לה מסכת שקלים כ"ד

תקלין חרות

אמר קדשו. היינו ברכיעות כסף דגר דקאמר הכא:
והכא א"ל אמר לא קדשו. היינו נשקלים לר"ש בן
יהודה אליבא דר"ש דגם נשקלי' ס"ל דלא קדשו אף
דדענך ומכירתם לא קשיו משום דלחמיתעט
לה מקלה דלא חל עליה שם נכורים כלל אבל
שקלים ס"ד דמשום מקלה גס בן דומיא דרכיעות
של גר וסא בן אחאי לא קדשו דדענך כמו ברכיעות
של גר: ה"ג סמן אין מקדש. להכי נשקלים לא
שמה יינה בית המקדש מיישין שלא יצונו להקדש והוה דקאמר ויית עד כ"י שמה
כמ"ס ויהי נחש הראשון וכו' הוסיף המשכן ומתם תרומת הלשכה מן החדש ולא יהיה ראוי שקליו שהקדים כלל דהוה לה ישנה ולא משום מקלה
דמלמלמן טעמא דלון שקלים טהרים בזמן הוה משום תרומה ישנה משא"כ הכא ברכיעות כסף

הדרן עלך פרק כל הרוקין וסליקא לה מסכת שקלים

קדשי דעיקר טעם דלון להקדים שקלים בזמן הוה משום שאין מקדש ולא חל שם הקדש עליה כלל דלף אס יינה בית המקדש מיישין שלא יצונו להקדש והוה דקאמר ויית עד כ"י שמה
יינה הבית נרצחון ומתם תרומת הלשכה מן החדש ולא יהיה ראוי שקליו שהקדים כלל דהוה לה ישנה ולא משום מקלה
דלף אס יינה בית המקדש כה"ג לא יקדש ולכן לא חל שם הקדש עליה כלל דלף אס יינה בית המקדש מיישין שלא יצונו להקדש והוה דקאמר ויית עד כ"י שמה
דגר דהקדש חל עליה דכשיינה בית המקדש ראו רובע דינר עלו לקרן רק דנעלה רבי יוחנן בן זכאי מפני מקלה להקדיש לכתחלה ולא חמי טעמא דמקלה ומפקיע לשם הקדש ממנו.
וירצתם הספרים משוברים והקדשות אחרים מלן דכר שמייהי הכא: הלכה כרבי שמעון. דמנתי' דכיתורים לא קדשי ושקלים קדשי וכן קיוו של גר קדשי:
סליקא לה בבבא שריב"ז בעור הפרה"ק על אוילויב:

לא קדש דעיקר טעם דלון להקדים שקלים בזמן הוה משום שאין מקדש ולא חל שם הקדש עליה כלל דלף אס יינה בית המקדש מיישין שלא יצונו להקדש והוה דקאמר ויית עד כ"י שמה
כמ"ס ויהי נחש הראשון וכו' הוסיף המשכן ומתם תרומת הלשכה מן החדש ולא יהיה ראוי שקליו שהקדים כלל דהוה לה ישנה ולא משום מקלה
דמלמלמן טעמא דלון שקלים טהרים בזמן הוה משום תרומה ישנה משא"כ הכא ברכיעות כסף

אחר השלמת המסכתא יאמר זה ויועיל לזכרון בעזרת השם יתברך

הדרן עלך מסכת שקלים והדרן עלך. דעתן עלך מסכת שקלים ודעתך עלן. לא נתנשי מינך מסכת שקלים ולא
תתנשי מינך לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי:

יאמר בן שלשה פעמים ואחר כך יאמר:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהא תורתך אמונתנו בעולם הזה ותהא עמנו לעולם הבא. חנינא
בר פפא רמי בר פפא נחמן בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרם בר פפא רביש בר פפא סורחב בר
פפא אדא בר פפא דרו בר פפא:

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפפיות עמך בית ישראל. ונהיה כלנו אנחנו וצאצאינו וצאצאי עמך
בית ישראל כלנו יודעי שמך ולומדי תורתך: מאויבי תחכמי מצותיך כי לעולם היא לי: יהי לבי תמים בחקך
למען לא אבוש: לעולם לא אשכח פקודיך כי בם חיייתי: ברוך אתה יי למדני חקך: אמן אמן אמן סלה ועד:

מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקנו מיושבי קרנות.
שאנו משכימים והם משכימים. אנו משכימים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים. אנו עמלים והם עמלים.
אנו עמלים ומקבלים שכר והם עמלים ואינן מקבלים שכר. אנו רצים והם רצים. אנו רצים לחיי העולם הבא והם
רצים לבאר שחת. שנאמר ואתה אלהים תורידם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך:

יהי רצון מלפניך יי אלהי כשם שעזרתני לסים מסכת שקלים בן תעזרני להתחיל מסכתות וספרים אחרים ולסיים
ללמד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה. וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי
חכמים יעמוד לי ולזרעי שלא תמוש התורה מפי ומפי זרעי וזרע זרעי עד עולם. ותתקום בי בהתהלכך תנחה
אותך בשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחך. כי בי ירבו ימיך ויוסיפו לך שנות חיים: אורך ימים בימינה
בשמאלה עשר וכבוד: יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא דהוא עתיד לאתחדתא, ולאחיא מתיא, ולאסקא לחיי עלמא, ולמבנא קרתא
דירושלם, ולשכלל היכליה בגוה, ולמעקר פולחנא נוכראה מארעא, ולאחנא דשמיא לאתריה, וימליך
קודשא בריך הוא במלכותיה ויקריה, ויצמח פרקנה ויקרב משיחה. בתיכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל
בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן. יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי. יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם
ויתנשא ויתגדל ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא. לעלא מן כל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמנותא
דאמירן בעלמא, ואמרו אמן: על ישראל ועל רבנו, ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון, ועל כל מאן
דעסקין באורייתא, די באתרא (קדישא) הדין ודי בכל אתר ואתר, יהא להון ולכון שלמא רבא חנא וחסדא ורחמי
וחיי אריכי ומזוני רוחי ופרקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים
טובים עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל
ואמרו אמן: